

HZ. MUHAMMED
SALLALLAHU ALEYHİ VE ALİHİ

Yazarı
Fahrettin ALTAN

TAHKİK EDEN
Abdullah TURAN

ÖNSÖZ

Bismillahirrahmanirrehim

Hamd-u sena Allah'a, salat ve selam Peygamber'e ve O'nun tertemiz Ehl-i Beyti'ne olsun. İnsanları şaşkınlıktan kurtarmak, cehaleti gidermek, zulümle mücadele yapmak ve beşerle yaratıcısının irtibatını sağlamak yolunda bütün varlıklarını vakfeden ve insanlığa ışık tutmak ve hidayet nişanelerini göstermek için yanıp yakılan ve bu yüce hedefler uğrunda aziz canlarından geçen mutahhar Ehl-i Beyt'in, vahiy ve risalet muhafızlarının, hak ve adalet koruyucularının eserlerini yayınlamak, insanın akıl, idrak, fitrat ve cibilliğine sunulan ve diğer hizmetlerin temeli olan en büyük hizmettir.

İslam'ın doğru önder ve şahsiyetlerini ve tarih boyunca tanınmayan masum

İmamları tanımak için en iyi yol, onların söz ve siyerlerini yayınlayıp halka sunmaktır. Allah'a hamt olsun ki, bu söz ve siyrelere, bütün kin, düşmanlık, hadis yasaklama ve tahriflere rağmen, zamanın küstahlığından korunup bu günün nesline ulaşmıştır. Velayetin doğru yolunda gidenler, kendi mevla ve İslam dünyasının yüce şahsiyetlerinin söz ve siyerlerini ve Hz. Peygamber'in Gadir çöllerinin kavurucu sıcağında yüz yirmi bin civarındaki kişiyi bekletmesi ve deve semereleriyle minber yaparak onun üzerine çıkıp hutbe okumasının ve coşkulu mukaddimeden sonra Hz. Ali'nin elini tutup; "Ben kimin mevlası isem Ali de onun mevlasıdır" buyurmasının sebebinin ne olduğunu, bütün dünya ve İslam âlemine sunmalıdırlar.

Acaba neden Hz. Peygamber, Hz. Ali'yi sevenler hakkında iyi dua ve düşmanları hakkında ise beddua etti?

Acaba Ali kimdi ki, Allah'ın en seçkin Peygamberi ve yaratılış unsurunun en üstünü 23 yıl boyunca, o kadar üzüntü ve zorluklardan ve insanları putların esaretinden kurtardıktan ve özgürlük tadını beşere tattırdıktan sonra, hayatının en son anlarında ve ele geçmiş en kritik fırsatta, bu kadar titizlik ve ihtimamla Hz. Ali'yi "Mevla" unvanıyla yani Allah Teala'nın kendisi ve Peygamberine tahsis ettiği bir sıfatla halka tanıtmaktadır? Allah'dan başka düşünmeyen, insanın kurtuluşundan başka risaleti olmayan ve manevi değerlerden başkasına değer vermeyen Hz. Peygamber, Hz. Ali'nin vücudunda ne gördü ki onu kendisine kardeş yaparak kendi yerine atadı?!

Veya Ehl-i Beyt'ini, Kur'ân'ın eşi, alem hakikatlerinin tecelligahı ve varlık esrarının hazinesi kılıp onlara uymayı hidayetin yegane zamini ve dalalet

yolunun seddi tanıtmasının sebebi nedir acaba?!

Veya onları, gökyüzünün parlak yıldızları ve kurtuluş gemisi olarak tanıtmasının sebebi nedir?

Bunların (Ehl-i Beyt'in) vücutlarında yatan sır nedir ki, bütün insanların saadet ve kurtuluşu onlara uymakla gerçekleşir?

İşte bu soruların ve yüzlerce sorunun cevaplarını Hz. Ali ve evladının siyer, ahlak ve düşünme hakkındaki vahye benzer sözlerinin arasında aramak gerekir. Nehc'ul- Belağa, Sahifet'us- Seccadiyye, Tuhaf'ul- Ukul ve Şia'nın diğer hadis kitaplarını teenni ile kelime-kelime, satır-satır okuyup Kur'ân ve Resulullah'ın hadisleriyle mukayese ederek vasilerin son silsilesinin azametini anlamak gerekir.

Peygamber (s.a.a) ve Ehl-i Beyt'nin tevhit, nübüvvet, imamet, mead, sabır, direniş, zulme ve küfre karşı mücadele, ümitli olmak, değerleri diriltme yolunda

fedakârlık, emanet, doğruluk, dürüstlük, adalet, ihsan, vefa, yiğitlik, cömertlik, insan-i keramet, izzet-i nefis, yüce himmetlilik, iffet, kanaat, özgürlük, kardeşlik, ihlas, hamaset, gayret, korku, nifak, heva heves, ahdi bozmak, hile, hıyanet, refah, zulmü kabullenmek, zorbacı güçlerin karşısında teslim olmak vb. şeyler hakkındaki sayısızca hadis ve rivayetlerini, Ehl-i Beyt'in kimler olduklarını, imametin ne olduğunu, halkın İmamlara başvurmasının gerekliliğinin sırrının ne olduğunu, Peygamber'in halifesi olmanın ne anlam taşıdığını, Al-i Muhammed'in İslam'a ne kadar büyük hakkı olduğunu anlamak için Bihar'ul Envar, Vesail'uş- Şia, Vafi, İlel'uş- Şerayi, Tevhid-i Saduk, İhticac-ı Tabersi, Uyun-u Ahbar'ur- Rıza, Tuhaf'ul- Ukul, Mişkat'ul- Envar gibi büyük ve küçük hadis mecmualarını görüp okumak gerekir.

İşte böylece, İslam felsefelerinin en öz ve halisini kimin dilinden duyduklarını, İslam-i vahdetin doğru davetçilerinin kimler olduğunu, güzel örneğin kimlerde bulunduğunu, Allah'ın kimleri sevip onlara uyulmasının gerekli olduğunu ve kimlerin Kur'ân açısından nurlu kandiller olduğunu, Allah'ın kimlere velayet nimetini verdiğini... öğrenmiş olabiliriz.

Yine kimlerin Hz. Peygamber'in yerinde oturup Kur'ân'ın muallimi olabileceğini, fitrat ve sıratı müstakime hidayetçi ve kılavuzun kimler olduğunu bilmiş olabiliriz. Yine, fıkı kimden öğrenmenin gerekliliğini, Kur'an'ın tefsiri için kimin kapısının çalınmasının gerekliliğini, mülhitlerin şüphelerinin cevabının nasıl verileceğini, sünnetle bidati birbirinden kimin ayırt edebileceğini, Peygamberlerin âlim varislerinin kimler olduğunu anlamış olacağız.

Evet Şia âlimleri Hidayet İmamlarına (Ehl-i Beyt'e) uyararak akıl, kültür, İslam, Kur'ân ve Hz. Peygamber'e çok değerli hizmetler etmişlerdir. Sürgünlerde, zindanlarda, medrese zaviyelerinde, evlerin köşe bucaklarında tam fakirlik ve mahrumiyet içerisinde, Emevi ve Abbasi halifelerinin baskısı altında, diğer acımasız şahısların egemenliğinde olmalarına ve saray âlimlerinin sinsi hilesi, sömürgecilerin komplo ve cahillerin taassubuna rağmen, bu değerli hazineleri nesilden nesle aktarmış, akıl ve din hırsızlarının yağmasından korumuş ve böylece bizim elimize ulaşıp gelecek nesillere hazine olmuştur. Ama maalesef bu değerli ve zengin eserler Türkçe dilene kazandırılmamıştır.

Bu son zamanlar içerisinde bazı küçük eserler, bazı değerli kardeşlerimizin çaba, gayret ve fedakârlıklarıyla halkımızın istifadesine sunulmuştur. Yeni yeni büyük

eserlerin Türkçeye kazandırılmasına da el atılmıştır. Fakat maddi sorunlar bu işin gecikmesine sebep olmaktadır. Bir takım değerli kitapları, tercümesinden on yıldan fazla bir zamanın geçmesine rağmen maddi sorunlar nedeniyle halen bastırabilmiş değiliz. Büyük eserlere el atmaya cüret edemiyoruz. Çünkü onları bastırabilecek güce sahip değiliz. Dolayısıyla o kitaplar elimizde kalacaktır; nitekim kalmıştır da. Halkımız da maalesef sadaka-i cariye olan kültürel alanlarda katkıda bulunmaya adet etmemişlerdir.

Her Ehl-i Beyt dostunun, Şia'nın bunca değerli eserlerinden en azından bir tanesini Türkçeye kazandırmak için kollarını sıvaması gerekir. Çünkü bizler diğerlerine oranla çok geride kalmışız. Onların Türkçeye kazandırılmamış eserleri kalmamıştır. Bizim halkımız bu konuda gerçekten kusur etmiştir; bunun

farkında bile değildir. Hatta alim kardeşlerimizden bazıları, çeşitli hal ve hareketleriyle bizim bu alandaki çalışmalarımızı doğru görmüyorlardı; bizim kalem tutacak kimsemiz yoktur, bizim bozduğumuz düzelttiğimizden daha çok olur derlerdi. O sözleri diyerek bizleri bu işlerden soğutmak isteyen bazı kardeşlerimiz, şimdi bu işlerimizden dolayı bizi takdir bile ediyorlar. Çünkü gerçekten bu ağır işi yapmayı artık başarabilecek bir seviyeye gelmişiz.

Evet, Ehl-i Beyt üzerine ne kadar çalışsak yine de yetersizdir. Onlar adeta engin bir denizdirler. Denizin suyunu tamamıyla çekemeyiz, ama susuzluğumuz miktarınca ondan içmeliyiz. Bizim bu çalışmamız da o engin denizden damlalardır. Allah'ın yardımı, Peygamber ve Ehl-i Beyti'nin manevi lütuflarıyla inşaallah On Dört Masumun kısaca hayatı ve sözlerini siz kardeşlerimizin

istifadesine sunmaya çalışacağız. Elinizdeki bu kitap bu alanda ilk adımdır. Sizlerin maddi ve manevi yardımlarınız, yapıcı tenkit ve tavsiyelerinizle Allah'ın izniyle yakın bir zamanda, diğer masumların da hayatıyla sözlerini daha mükemmel bir şekilde sizlerin istifadesine sunmaya çalışacağız.

Allah'ım Muhammed ve Al-i Muhammed'e salat ve rahmet eyle, bizleri O'nlardan ayırma, bu dünyada ziyaretlerini ahirette ise şefaatlerini bizlere nasip eyle ve bu çalışmalarını bizlerden kabul buyur. Amin.

Fahrettin Altan

KISACA HZ. RESULULLAH (S.A.A)'İN HAYATI

Resulullah (s.a.a), Fil yılı Rabi'ul evvel ayının on yedisinde (M.570'de) Cuma günü şafak vakti Mekke şehrinde

dünyaya geldi.¹ Resulullah (s.a.a)'in değerli babası, Abdullah bin Abdulmuttalip bin Haşim bin Abdumenaş'dır. Değerli annesi ise Vehab bin Abdumenaş'ın kızı Amine'dir. Görüldüğü gibi her iki şahsiyetin akrabalık bağı Abdumenaş'da birleşiyor.

Hz. Peygamber'in mübarek ismini İlahi emir gereği Muhammed 2 künyesini ise Ebu'l Kasım 3 koyuyorlar.

İmam Bakır (a.s)'ın buyurduğuna göre, Hazretin doğumunun yedinci günü Ebu Talib, Peygamber (s.a.a) için bir kurban kesti ve akrabalarını misafirlığe davet ederek şöyle dedi : "Bu Ahmed'in akikasıdır." Misafirler; "Onun ismini neden Ahmed koydun?" diye sorduklarında Ebu Talib; "Yer ve gök ehlinin övgüsünden dolayı onun ismini

¹ İkbâl'ul- Amal C. 3 S. 121

² Kafi C. 8 S. 301

³ Tabakat C. 1 S. 106

Ahmed koydum.” dedi. 4 İşte bundan dolayı Emir-ul Müminin Ali (a.s), Hz. Resulullah (s.a.a)’in de iki ismi bulunan Peygamberlerden olduğunu söylemiştir.⁵

Peygamber (s.a.a) henüz daha dünyaya gelmeden babasını kaybetti; 6 dünyaya geldikten sonra da onu süt emmesi için Halime-i Sadiyye’ye emanet ettiler. İbn-i Sad’ın yazdığına göre, Halime Hazreti kucağına alır almaz döşü sütle doldu; öyle ki, Peygamber ve Halime’nin açlıktan uyumayan çocuğu da o süttten doydular.⁷

Peygamber (s.a.a) üç yaşına kadar annesi Amine’nin de gözetimiyle sütanesi Halime’nin yanında kaldı, daha sonra Mekke şehrine getirilerek annesine teslim edildi.

---

⁴ Kafi C. 6 S. 34

⁵ Uyun-u Ahbar’ur Rıza C. 1 S. 245

⁶ Kısas-ul Enbiya-i Ravendi S. 316

⁷ Tabakat C. 1 S. 111

Peygamber (s.a.a) altı yaşında iken annesi Amine ve bakıcısı Ümm-ü Eymen'le birlikte akrabalarını görmek için Medine'ye gittiler. Bir ay Medine'de kaldıktan sonra Mekke'ye dönüşte Ebva'ya (Cuhfe'den 37 km. uzak) ulaştıklarında Hazretin değerli annesi vefat edip orada defnedildi. Ümmü Eymen Hz. Peygamber'i Mekke'ye götürdü, orada Abdulmuttalip onun sorumluluğunu üstlendi.⁸ Ama iki yıl sonra Abdulmuttalip de dünyadan göçtü.⁹ Onun vasiyeti gereğince, Ebu Talib kardeşi oğlu Hz. Muhammed (s.a.a)'in sorumluluğunu üstlendi.¹⁰

İbn-i Abbas'ın naklettiğine göre, Ebu Talib Hz. Peygamber ile öyle ilgileniyordu ki, gece ve gündüz ondan bir an olsun ayrılmıyordu, onu kendi yanında

---

⁸ Tabakat C. 1 S. 112, 117

⁹ Sire-i İbn-i İshak S. 68

¹⁰ El- İsahe C. 4 S. 115 Menakıb-i İbn-i Şehraşub C. 1 S. 36

yatırıyor ve onun hakkında kimseye güvenmiyordu.¹¹

Resulullah (s.a.a) on iki yaşında 12 Ebu Talib'le birlikte Şam'a yolculuğa çıktı. Bu yolculukta Buheyra isminde bir rahiple karşılaştılar. Buheyra, Mesihi (Hıristiyan) alimlerinin en bilginlerindendi. Hz. Peygamber'i görür görmez, O'nun ahir-uz zaman Peygamberi olduğunu hemen anladı. Buheyra Ebu Talib'e dönüp şöyle dedi: "Önceki semavi kitaplarda bu gencin peygamberliğiyle ilgili haber vardır.¹³

Resulullah (s.a.a) erginlik çağına kadar Ebu Talib'in evinde kaldı. Hazret ahlak, yiğitlik, halkla geçinmek ve emanete riayet etmek bakımından öyle bir

---

¹¹ Kemal-ud Din C. 1 S. 172

¹² Tabakat-i İbn-i Sa'd C. 1 S. 121

¹³ Sire-i İbn-i İshak S. 73, Sire-i İbn-i Hişam C. 1 S. 319, Tarih-i Teberî C. 2 S. 32

ahlaka sahipti ki, halk ona ‘‘Emin’’ lakabını takmıştı.¹⁴

Resulullah (s.a.a) yirmi yaşında iken ‘‘Hilf-ul Fodul’’ antlaşmasına katıldı. Bu antlaşma Beni Haşim, Beni Zühre ve Beni Temim arasında yapılan en iyi antlaşma idi. Bu antlaşma gereği mazlumların hakları zorbalardan alınacak ve gereken yardımlar onlardan esirgenmeyecekti.¹⁵

Hız. Hatice asaletli ve serveti olan bir kadındı. Hatice erkekler vasıtasıyla ticaretle uğraşıyordu. Resulullah,ın doğru konuşan ve emanetdar biri olduğunu öğrenince o Hazrete, kölesi Meysere ile birlikte ticaret yapmak için şam’a gitmesini ve diğer tacirlerden daha fazla pay almasını önerdi. Resulullah (s.a.a) Hatice’nin bu önerisini kabul ederek onun malı ile şam’a doğru yola çıktı. O

---

¹⁴ Tabakat-ı İbn-i Sa’d C. 1 S. 128

¹⁵ Tabakat-ı İbn-i Sa’d C. 1 S. 128

memlekette mallarını satıp işlerini bitirdikten sonra Mekke'ye doğru hareket etti. Mekke'de ise oradan getirdikleri malları satıp öncekilere oranla iki kat veya daha fazla kar elde etti. Üstelik Meysere de yol boyunca Resulullah'dan gördüğü hareket ve davranışları Hatice'ye anlattı.

Hatice, birisi vasıtasıyla Resulullah'a şöyle bir mesaj gönderdi: “Ey amca oğlu, aramızda akrabalık bağı olduğundan kavmin arasında yüce şeref ve nesebe sahip bulunduğundan, emanetdar, iyi huylu ve doğru konuşan olduğundan dolayı seninle evlenmeye gönüllüyüm.”

Hatice'nin bu evlenme teklifi öyle bir zamanda oldu ki, Hatice o zamanlar nesep açısından en köklü, şeref ve mal bakımından da bütün kadınların en üstünü idi; herkes onunla evlenmek istiyordu, ama o hiç kimseyi kabul etmiyordu.¹⁶

---

¹⁶ Sire-i ibn-i İshak S. 81, Tarih-i Teberi C. 2 S. 34

Resulullah (s.a.a) Hz. Hatice'nin evlenme teklifini kabul ederek amcalarını onu istemeye gönderdi.¹⁷

Resulullah (s.a.a) evlendiği zaman yirmi beş, 18 İbn-i Abbas ve bir grup diğer bilginlerin sözüne göre, Hz. Hatice de yirmi sekiz yaşında idi.¹⁹

Hz. Peygamber (s.a.a)'in Hz. Hatice ile evlenmesinden ikisi erkek, dördü kız olmak üzere toplam altı çocuğu oldu. Erkeklerin isimleri: Kasım ve Tahir; kızların isimleri ise Ümmü Gülüsüm, Rukayye, Zeynep ve Fatime'dir.²⁰

Hatice-i Kübra (a.s) Resulullah (s.a.a) ile ortak yaşantısında çok fedakarlıklar yapmıştır. O, bütün mal ve servetini aziz eşinin ihtiyarına bırakmış ve bütün

---

¹⁷ Tarih-i İbn-i Esir C. 2 S. 40

¹⁸ Misbah-ül Mutahaccid S. 732

¹⁹ Keşf-ul Gümme C. 2 S. 136, Fusul-ul Muhimme S. 147, Ensab-ul Eşraf C. 1 S. 98 Şecerat-uz Zeheb C. 1 S. 14

²⁰ El Hisal C. 2 S. 404, Kurub-ul Esnad S. 9 Tarih-i Yakubi C. 2 S. 340

kadınlardan önce Hz. Resulullah'a iman etmiştir. Resulullah (s.a.a) onun hakkında şöyle buyurmuştur:

“O, insanlar kafir olduğunda bana iman etti, halk beni tekzip ettiğinde o beni tasdik etti, halk beni mahrum bıraktığında o kendi malıyla bana yardımda bulundu.”²¹

Hz. Resulullah'ın yaşantısının en hassas dönemi, 40 yaşına girdiği ve bu yaşta Receb'in 27. günü (M. 610) peygamberliğe seçildiği andır.²² O zamandan itibaren üç yıl boyunca halkı gizlice İslam'a davet etti. ²³ Hz. Resulullah'a ilk iman eden Emir-ül Müminin Hz. Ali olmuştur. ²⁴ Ondan sonra da Hz. Hatice iman etmiştir.

---

²¹ İstiab C. 2 S. 721, Usd-ul Ğabe C. 7 S. 84, El-İsabe C. 4 S. 62
Tezkiret-ul Havas S. 303

²² Kafi C. 4 S. 149

²³ Kemal-ud Din C. 3 S. 345

²⁴ İstiab C. 3 S. 1090, 1095

Bi'setin üçüncü yılında Resulullah (s.a.a) halkı açıkça İslam'a davet etmeye emrolundu. Bu emir gereği önce kendi yakınlarını misafirlige davet edip onlara şöyle buyurdu:

“Allah-u Teala beni, sizi O'na davet etmeye emretmiştir. İçinizden kim beni tasdik edip, bu işte bana yardımcı olursa, sizin aranızdaki kardeşim, vasim ve halifem olacaktır.” 25

Teberi'nin yazdığına göre, bu toplantıda Ebu Talib oğlu Ali, Peygamber'e yardımcı olacağını ilan eden tek şahıs oldu. Peygamber (s.a.a) de oradakilere şöyle buyurdu:

“Bilin ki, bu şahıs, benim sizin aranızdaki kardeşim, vasim ve halifemdir; onun sözlerini dinleyin ve emirlerine itaat edin.” 26

---

²⁵ Tarih-i Teberi C. 2 S. 62

²⁶ Tarih-i Teberi C. 2 S. 62

Resulullah (s.a.a) akrabalarını İslam'a davet ettikten sonra, halkın da putlarını bırakıp sadece Allah'a ibadet etmelerini istedi. Bu söz onlara çok ağır geldi; az bir grup hariç, hepsi Hazretle düşman olmaya başladılar. O kritik anda, Mekke'nin büyüğü ve Peygamber'in amcası olan Hz. Ebu Talib, kardeşi oğlunun yardımına koştu ve onu yalnız bırakmayacağına dair yemin etti.²⁷ Gerçekten öyle de yaptı. Hz. Ebu Talib, hayatta olduğu müddetçe Kureyş Hz. Peygamber'i fazla incitemiyordu.

Kureyş büyükleri, Ebu Hz. Talib'in olmasıyla Hz. Peygamber'i tam baskı altına alamadıklarını görünce, yeni Müslüman olanları eziyet ve işkence etmeye başladılar. Peygamber (s.a.a), Müslümanların Kureyş'in zulüm ve

---

²⁷ El- Huccet-ul A'la'z Zahib S. 249

eziyetinden kurtulmaları için onlara Habeşi'ye hicret etmeleri için izin verdi.

Bi'setin altıncı yılında, Mekke müşrikleri, Peygamber (s.a.a)'i öldürme kararı aldılar. Bu yüzden Hz. Muhammed (s.a.a)'i kendilerine teslim etmedikçe, Beni Haşim'le muamele yapmayacak ve onlardan evlenmeyeceklerine dair kendi aralarında bir antlaşma imzaladılar. Bu antlaşmayı bir deri sayfaya yazıp Ka'be'nin duvarına astılar. Beni Haşim de canlarını korumak için Peygamber (s.a.a) ile "Şi'b-i Ebu Talib" deresine sığındılar; üç yıl boyunca orada kaldılar. Üç yıl sonra Allah-u Teala Peygamberine, antlaşmayı "Allah" lafzı hariç, karıncaların yediğini haber verdi. Hz. Ebu Talib bu haberi Kureyşlilere ilettiler ve onlara; "Eğer Muhammed'in söyledikleri doğru çıkarsa ne yaparsınız?" diye sordu. Onlar da: "Artık el çekeriz" dediler. Kureyşliler Ka'be'ye gidip oraya astıkları antlaşmanın

“Allah” lafzı hariç karıncalar tarafından yenildiğini görünce, kendi antlaşmalarından vazgeçtiler. Bi’setin onuncu yılında vuku bulan bu olay neticesinde Mekke halkından bir çok kimseler İslamiyeti kabul ettiler. Böylece Beni Haşim Şi’bi Ebu Talib’den dışarı çıkabildi.²⁸

Peygamber (s.a.a) bi’setin onuncu yılında iki büyük yardımcısı olan Hz. Ebu Talib ve Hz. Hatice’yi kaybetti, 29 bu iki büyük şahsiyetin ölümü Hazrete çok ağır geldi, bundan dolayı o yılın ismini “Hüzün yılı” koydu.³⁰

İmam Zeyn’ul- Abidin (a.s) şöyle buyurmuştur:

“Resulullah (s.a.a), Ebu Talib ve Hatice’yi kaybettiğinde artık Mekke’de kalması güçleşmişti... Allah-u Teala

---

²⁸ Tarih-i Yakubi C. 1 S. 350

²⁹ Tabakat C. 1 S. 125

³⁰ Emta’ul Esmâ S. 27, Kısas’ul Enbiya S. 317

bundan dolayı Hz. Peygamberin, Mekke’de yardımcısı olmadığından orayı terk edip Medine’ye doğru hareket etmesini emretti” 31

Hz. Ebu Talib dünyadan göçtükten sonra Kureyşin peygambere eziyeti gittikçe fazlalaştı, Hazrete defalarca ihanet edip O’nun canına kıymak istediler. 32

Mekke müşrikleri, bi’setin on üçüncü yılı “Dar’un Nedve” denilen bir yerde toplanıp Hz. Peygamber’i öldürme kararı aldılar. Bu karara göre çeşitli kabilelerden oluşan gençler hep birlikte Hazret’e saldıracak ve kimin tarafından öldürüldüğü bilinmeyecekti. 33 Hz. Peygamber (s.a.a) İlahi vahiyle bu komplodan haberdar oldu ve geceleyin Mekke’den ayrılarak Medine’ye doğru yola çıktı. Emir’ul- Müminin Hz. Ali de

---

³¹ Kafi C. 8 S. 340

³² Tarih-i Yakubi C. 1 S. 355

³³ Tarih-i Yakubi C. 1 S. 358

Peygamber (s.a.a)'in canını korumak için O'nun yatağında yattı.

Peygamber (s.a.a), Rabi-ul Evvel ayının ilk günü Mekke'den ayrıldı ve aynı ayın on ikinci günü Medine'nin yakınlarında olan "Kuba" denilen yere vardı ve orada yaklaşık on gün Hz. Ali'yi bekledi. 34

Bu müddet içerisinde de Kuba camisini yaptırdı. Daha sonra Hz. Ali'nin gelmesiyle Medine'ye teşrif buyurdular .

Hz. Peygamber'in hicreti ardından Mekke Müslümanları da yavaş-yavaş Medine'ye hicret etmeye başladılar. Peygamber (s.a.a) Muhacir ve Ensar (Medine halkı) arasındaki samimiyet bağını güçlendirmek için onların aralarında kardeşlik bağı oluşturdu.

Peygamber (s.a.a) bu teşebbüsü ile Medine'de İslami bir toplum oluşturmuş

---

³⁴ Kafi C. 8 S. 339

ve Muhacirlere yardım için de uygun bir zemin hazırlamıştı.

Bu küçük İslam toplumunun kuruluşundan daha on dokuz ay geçmemişken Müslümanlarla Mekke müşrikleri arasında savaş ateşi tutuşmuş oldu. İlk önemli ateş Bedir savaşı idi, onun peşi sıra Uhud, Handek, Hayber, Tebuk vb....savaşlar da vuku buldu.

Peygamber (s.a.a)'in savaşları iki çeşittir; birincisi, kendisinin katıldığı savaşlardır, bu savaşlara “Gazve” denilir. Diğeri ise kendisinin katılmadığı savaşlardır, bu savaşlara da “Seriyye” deniliyor. Gazvelerin sayısının 28, seriyyelerin sayısının ise 38 tane olduğunu söylemişlerdir. 35 Bunca savaş, dokuz yıldan az bir zamanda vuku bulmuştur.

---

³⁵ Sire-i İbn-i Hişam C. 6 S. 18, 19

Bu gazve ve seriyyeler, Müslümanların Hicaz topraklarında azamet ve güçlerinin aşikar olmasına ve bir çok Arap kabilelerinin Hz. Peygamberle barış antlaşmaları imzalamalarına sebep oldu.

Bu antlaşmaların en önemlisi, Hudeybiye antlaşması idi. Hz. Peygamber bu antlaşmayı, hicretin altıncı yılında Mekke müşrikleriyle yaptı. Bu antlaşma, Hicaz toprağında nispi bir emniyet ve huzurun oluşmasına yol açtı ve diğer topraklarda da İslam'ın yayılmasına bir ortam hazırladı.

Peygamber (s.a.a), hicretin yedinci yılında İslam'ın geniş bir şekilde yayılmasını sağlamak için birçok mektuplar yazmış ve bu mektupları İran, Rum, Habeş, Mısır, Yemame, Bahreyn vb. ülkelerin kralı ve padişahlarına göndererek kendi mesajını onlara

iletmiştir. 36 Hazret bu mektuplarda onları İslam'a davet ediyordu. Bu vesileyle Hz. Peygamber'in cihani risaleti dünyanın her tarafına bildirilmiş ve böylece İslam'ın mesajı uzak memleketlere de ulaşma imkanını bulmuştur.

Hicretin sekizinci yılının Ramazan ayında Mekke şehri Peygamber tarafından fethedildi. 37 Resulullah (s.a.a) ordusuyla birlikte savaşmaksızın Mekke şehrine girdi, ilk teşebbüsünde Mekke halkının hepsini affetti ve Kâbe'de bulunan üç yüz altmış putu oradan temizledi 38 ve sonra minbere çıkıp şöyle buyurdu:

“Ey insanlar! Allah Teala cahiliyet tekebbürünü ve atalarla övünmeyi sizin aranızdan temizledi. Bilin ki siz Âdem'densiniz, Âdem de balçıktandır.

---

³⁶ Sire-i İbn-i Hişam C. 4 S. 254

³⁷ Emali-yi Tusi S. 342, Tefsiri-i Ayyaşi C. 2 S. 73

³⁸ Emali-yi Tusi S. 336

Bilin ki, Allah'ın en iyi kulları O'ndan korkan ve günah işlemeyendir.” 39

Resulullah (s.a.a), Mekke'de kısa bir müddet kaldıktan sonra Medine'ye doğru hareket etti. Bir kaç aydan sonra, Rum ordusunun İslam ülkelerine saldırıp o topraklarda ilerlemeyi amaçladıklarını öğrendi. Hazret bu haberi öğrenmez İslam ordusunun, Rum ordusuna karşı koymak için Şam sınırlarına doğru hareket etmelerini emretti, kendisi de ordunun komutanlığını üzerine aldı. Uzun bir mesafeyi kat ettikten sonra, Hicretin dokuzuncu yılının Şaban ayında Şam sınırında bulunan Tebuk topraklarına ulaştılar. Ama Rumlulardan hiçbir eser yoktu. Çünkü Rum ordusu, Hz. Peygamber'in komutanlığındaki İslam'ın güçlü ordusunun hareketinden haberdar olmuş

---

³⁹ Kafi C. 8 S. 246

ve Müslümanlar karşısında yenilgiye uğramak korkusundan aldıkları kararlarından vazgeçmişlerdi.

Resulullah (s.a.a) düşman tehlikesinin olmadığını görünce, ordunun Medine'ye dönmesini emretti. "Tebuk" ismiyle meşhur olan bu gazve, Hz. Peygamber'in en son gazvesi sayılmaktadır.

Hz. Peygamber (s.a.a)'in Hicaz topraklarındaki en fazla muvaffakiyet elde ettiği yıl, hicretin dokuzuncu yılıdır. Çünkü o yılın hac merasiminde müşriklerden beraat ilan edildi. 40 Bu önemli mesele, Kurban Bayramında Emir'ul- Müminin Hz. Ali (a.s) vasıtasıyla düşmanlara duyuruldu ve onlara, İslam'a karşı tavırlarını belirlemeleri için dört ay mühlet verildi. Bu beraetin ilanı neticesinde çeşitli kabilelerin elçileri Medine'ye doğru akın etmeye başladılar.

---

⁴⁰ Tefsir-i Ayyaşi C. 2 S. 72

Hepsi Hz. Peygamber'in huzuruna gelip İslam'ı kabul ettiklerini veya İslam'ın sığınağında yaşamaları için cizye ödemeye hazır olduklarını ilan ettiler.

O yıl çok fazla elçinin Medine'ye akın etmesinden dolayı o yıla "Amm'ul-Vefud" (elçiler yılı) ismini vermişlerdir. Böylece puta tapma adet ve geleneği Hicaz toprağından silinmiş ve yerine tevhid dini yerleşmiştir.

Resulullah (s.a.a), hicretin onuncu yılında hac amellerini yapmak için Mekke'ye yolculuk yapmaya hazırlandı. Müslümanlar da bu haberi duyunca, hac amellerini doğru bir şekilde kamil olarak öğrenmek için yolculuğa hazırlandılar. Resulullah (s.a.a) Zilkade ayının sonuna dört gün kala Medine'den ayrıldı, Zilhacce'nin dördüncü günü ise Mekke'ye vardı. 41 Hac amellerini yaptıktan sonra

---

⁴¹ Kafi C. 4 S. 245

Müslümanlarla birlikte o şehirden ayrıldı ve Medine'ye doğru yola koyuldu. Yüz yirmi bin civarında olan hac kervanı "Cuhfe" denilen yere yetiştiğinde Hz. Peygamber tarafından kervanın durdurulması emredildi. Hazret namazını kıldıktan sonra Gadir-i Hum kenarında bir hutbe okudu sonra Hz. Ali'nin elinden tutarak yüksek bir sesle şöyle buyurdu:

"Ben kimin mevlası isem Ali de onun mevlasıdır..." 42

Bu vakıta, Zilhacce'nin on sekizinci günü vuku buldu. Hz. Peygamber'in halife tayin etme işi bir kaç defa çeşitli yerlerde tekrarlanmıştır.

Hz. Peygamber (s.a.a) Haccet'ul-Veda yolculuğundan sonra, ömrünün son günlerini yaşıyordu, nihayet hicretin on birinci yılı Sefer ayının yirmi sekizinde

---

⁴² Zehair-ul Ukba S. 67, Menakib-i İbn-i Meğazili S. 18

fani dünyadan ayrılıp ebedi yurda göç etti.
43

Peygamber (s.a.a)'in Hatice'den altı çocuğu vardı, onların isimlerini daha önce zikrettik. Mariye'den de İbrahim isminde bir oğlu vardı. Hazretin, Fatime (a.s) hariç bütün evlatları kendi hayatı döneminde vefat ettiler. 44 Hz. Peygamber'in nesli, Hz. Fatime'den devam etti.

Resulullah (s.a.a)'in Makamı

Hiz. Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Allah-u Teala Muhammed (s.a.a)'den daha üstün ve hayırlı bir varlık yaratmamıştır.” 45

Hiz. İmam Sadık (a.s) da şöyle buyurmuştur: “Allah-u Teala, Peygamberlere bağışladığı her şeyin

---

⁴³ Bihar-ul Envar C. 22 S. 514, 531

⁴⁴ Bihar-ul Envar C. 22 S. 151

⁴⁵ Kafi C. 1 S. 440

tamamını Hz. Muhammed'e bağışlamıştır.” 46

Hz. İmam Musa Kazım (a.s) da buyurmuş ki: “Hz. Muhammed (s.a.a), Allah Teala'nın meb'us kıldığı bütün peygamberin en bilgilisi idi.” 47

Resulullah (s.a.a)'in Cihani Risaleti

Allah-u Teala şöyle buyuruyor:

“De ki: Ey insanlar, ben sizin hepinize, göklerin ve yerin sahibi olan, kendisinden başka tanrı bulunmayan, yaşatan, öldüren Allah'ın elçisiyim....” 48

Yine Allah-u Teala buyuruyor ki:

“Biz seni ancak bütün insanlara bir müjdeci ve uyarıcı-korkutucu olarak gönderdik...” 49

---

⁴⁶ Kafi C. 1 S. 225

⁴⁷ Kafi C. 1 S. 226

⁴⁸ A'raf süresi: 158

⁴⁹ Sebe süresi: 28

Resulullah (s.a.a)'in Son Peygamber Oluşu

Allah-u Teala buyuruyor ki:

“Muhammed, sizin erkeklerinizden hiç birinin babası değildir; fakat o, Allah'ın elçisi ve peygamberlerin sonuncusudur.”⁵⁰

Hız. İmam Rıza (a.s) şöyle buyurmuştur:

“Muhammed (s.a.a)'in şeriatı, kıyamet gününe kadar nesh olmayacaktır ve O'ndan sonra kıyamet gününe kadar da bir peygamber gelmeyecektir.”⁵¹

Resulullah (s.a.a)'in Zühdü

Hız. İmam Ali (a.s) bu hususta şöyle buyurmuştur:

“Resulullah (s.a.a), yerde yemek yedi, kul gibi otururdu, ayakkabısını kendisi tamir ederdi, elbisesini kendisi

---

⁵⁰ Ahzab süresi: 40

⁵¹ Uyun-u Ahbar'ur Rıza C. 2 S. 80

yamardı, eğersiz merkebe binerdi; biri daha varsa ardına bindirirdi. Evinin kapısına, üstünde resimler bulunan bir perde asılmıştı; zevcelerinden birine; “Şunu kaldır; zira ona baktıkça dünya ziynetlerini hatırlıyorum” buyurmuştu. Dünyayı gönlünden çıkarmıştı; onu anmayı hatırından geçirmezdi. Dünyayı o kadar gözden çıkarmıştı ki, ne gönül bağlayacağı güzel bir elbisesi vardı, ne de üstüne oturacağı bir sergisi.” 52

Resulullah (s.a.a)’in Emanetdarlığı

Hz. İmam Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

“Emanetleri sahiplerine geri verin. Çünkü Resulullah (s.a.a) iğne ve ipliği bile sahibine geri verirdi.” 53

Resulullah (s.a.a)’in ismi

Resulullah (s.a.a) şöyle buyuruyor:

---

⁵² Nehc-ul Belağa 160. hutbe

⁵³ Mecmuât’ul Verran C. 1 S. 20

“Evladınızın ismini Muhammed koyduğunuzda ona ihtiram edin, meclislerde ona yer açın, ona surat asmayın.” 54

HZ. İmam Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

“Bizim bir evladımız olduğunda onun ismini mutlaka Muhammed koyarız; yedi gün geçtiğinde istesek değiştiririz, istemesek aynen öyle kalır.” 55

Peygamber (s.a.a)’e Salâvat

Allah-u Teala şöyle buyuruyor:

“Hiç şüphesiz, Allah ve melekleri peygambere selat etmektedirler. Ey iman edenler siz de ona selat edin ve tam bir teslimiyetle ona selam verin” 56

HZ. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:

---

⁵⁴ Sahifet’ur Rıza S. 88

⁵⁵ Kafi C. 6 S. 18

⁵⁶ Ahzab süresi: 56

“Peygamber anıldığında, ona çok selat edin. Çünkü kim ona bir defa selat ederse, Allah-u Teala ona bin selat eder...” 57

Resulullah (s.a.a) buyurmuştur ki:

“Kim bana bir yazıda selat yazarsa, ismim o yazıda olduğu müddetçe melekler sürekli olarak ona mağfiret dilerler.” 58

Salavat çeşitli şekillerde söylenebilir, ama en meşhur olanı, teşehhüdde de sürekli söylediğimiz şu cümledir: “Allahumme salli ala Muhammed’in ve al-i Muhammed.”

Şunu da hatırlatalım ki, Peygamber’in âl’ini söylemeksizin O’na selat etmek yani “Sallallahu aleyhi ve sellem” demek doğru değildir. Hazretin kendisi böyle bir salavatı nehy etmiş ve onu doğru bilmemiştir. Doğrusu şudur: “Sallallahu aleyhi ve âlihi ve sellem”

---

⁵⁷ Kafi C. 2 S. 492

⁵⁸ Munyet’ul Murid S. 347

Allah'ım Muhammed ve al-i Muhammed'e selat eyle ve onların ferecini yakınlaştır.

Resulullah (s.a.a)'in Tevazusu

Hz. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:

“Resulullah (s.a.a) bir eve girdiğinde meclisin en aşağı kısmında otururdu.” 59

Enes bin Malik şöyle diyor:

“Resulullah (s.a.a) hastaların ziyaretine giderdi, cenazeleri teşyi ederdi, kölenin davetini kabul ederdi, merkebe binerdi, Hayber, Beni Kureyza ve Beni Nazir günü (onlarla savaştığı günler) yularlı bir merkebe binmişti, altında liften bir palan vardı.” 60

Hz. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:

---

⁵⁹ Bihar'ul Envar C. 16 S. 240

⁶⁰ Bihar'ul Envar C. 16 S. 229

“Resulullah (s.a.a) meb’us olduğu günden, dünyadan göçene dek bir yere dayanarak yemek yemedi, köleler gibi yemek yerdı, onlar gibi oturdu. “Neden böyle yapıyorsun?” dediklerinde de; “Allah Teala’ya tevazu etmek için.” buyuruyordular. 61

Yine, Hz. İmam Sadık (a.s) Resulullah (s.a.a.)’in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir:

“Ben ölene kadar beş şeyi benden sonra sünnet olması için terk etmem: “Kölelerle yerde yemek yemeği, semerli merkebe binmeyi, keçiyi elimle sağmayı, yünlü elbise giymeyi ve çocuklara selam vermeyi.” 62

Resulullah (s.a.a)’in Sabrı

Emir’ul-Müminin Hz. Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:

---

⁶¹ Bihar’ul Envar C. 16 S. 242

⁶² Bihar-ul Envar C. 16 S. 215

Bir Yahudinin Resulullah (s.a.a)'den bir kaç dinar alacağı vardı, Hazretten o parayı istedi. Resulullah (s.a.a); “Ey Yahudi, şimdi yanımda sana verecek bir param yoktur.” buyurdu. Yahudi; “Ya Muhammed! Paramı vermedikçe senden ayrılmayacağım!” dedi. Resulullah (s.a.a) cevaben; “Bu durumda ben de seninle birlikte otururum!” buyurdular.

Resulullah (s.a.a) onunla birlikte oturdu; öyle ki öğle, ikindi, akşam, yatsı ve sabah namazlarını da orada kıldı. Resulullah (s.a.a)'in ashabı o yahudiyi tehdit etmeye başladılar. Resulullah (s.a.a) onlara bakıp şöyle buyurdu: “Onunla ne işiniz vardır?” Ashap: “Ya Resulullah! Bu yahudi seni hapsedmiştir!” Resulullah (s.a.a) onların cevabında; “Allah Teala beni, bir zimmi veya başka birisine zulüm yapmak için meb’us etmemiştir.” buyurdular.

Gün yükseldiğinde Yahudi adam şöyle dedi: “Allah’tan başka bir ilah olmadığına ve Muhammed’in de O’nun kulu ve elçisi olduğuna şahadet ediyorum; malımın bir şatırı (yarısı) Allah yolu içindir. Allah’a ant olsun ki, sona karşı böyle davranmam, sırf senin Tevrat’taki vasfını sende görmem içindi. Ben senin Tevrat’taki vasfını okumuştum. Onda şöyle yazılmıştı: “Abdullah oğlu Muhammed Mekke’de dünyaya gelecektir, Teybe’ye (Medine’ye) hicret edecektir, sert ve katı kalpli değildir, sövüş etmez ve çirkin söz ağzına almaz.” Ben Allah’tan başka bir ilahın olmadığına, senin de O’nun elçisi olduğuna şahadet ediyorum. Bu benim malımdır, Allah nerede emretmişse, onu orada harca.” 63

Resulullah (s.a.a)’in Şecaati

---

⁶³ Bihar-ul Envar C. 16 S. 216

Hız. Ali (a.s)'dan şöyle buyurduğu nakledilmiştir:

“Bedir savaşında biz (sıkıya düştüğümüzde) Resulullah'a sığmıyorduk; O, düşmana hepimizden daha yakındı; Hazret o gün herkesten daha güçlü idi.” 64

Enes bin Malik şöyle rivayet etmiştir:

“Resulullah (s.a.a), insanların en şecaatlisi, en güzeli ve en cömerdi idi. Bir gece Medine halkı bir vahşete kapıldı, derken sese doğru hareket ettiler. Resulullah (s.a.a) de onlarla karşılaşp Ebu Talha'nın atına binmiş ve kılıcını boynuna asmış olduğu halde şöyle buyuruyordu: “Korkmayınız! O ses, denizin (dalgalarının) sesidir!” 65

Resulullah (s.a.a)'in Ümmetine Karşı Şefkati

Enes bin Malik şöyle diyor:

---

⁶⁴ Bihar'ul Envar C. 16 S. 232

⁶⁵ Bihar'ul Envar C. 16 S. 232

“Resulullah (s.a.a), ashaptan birini üç gün görmediğinde, onu sorup araştırırdı, eğer sefere gitmiş olsaydı, onun hakkında dua ederdi, ama eğer hasta olmuş olsaydı, o zaman onun ziyaretine giderdi.” 66

İbn-i Abbas şöyle diyor:

“Resulullah (s.a.a) konuştuğunda veya O’ndan bir şey sorduklarında, iyice kavramaları için sözünü üç defa tekrarlardı.” 67

Cerir bin Abdullah da şöyle diyor:

“Resulullah (s.a.a), evlerinden birine girdi, derken o ev (ashapla) dolup taşı, ben de evin dışarısında oturdum. Resulullah (s.a.a) beni görünce, elbisesini büküp bana atarak; “Onun üzerinde otur” buyurdular. Ben de onu yüzüme sürüp öptüm.” 68

---

⁶⁶ Bihar’ul Envar C. 16 S. 233

⁶⁷ Bihar’ul Envar C. 16 S. 234

⁶⁸ Bihar’ul Envar C. 16 S. 235

Salman-i Farisî de şöyle diyor:

“Bir gün Resulullah (s.a.a)’in evine gittim, Hazret bir yastığa dayanmıştı, derken onu yaslanmam için bana atarak şöyle buyurdular: “Ya Selman! Kim bir Müslüman kardeşinin yanına gittiğinde, kardeşi ona ikramda bulunur ve rahat etmesi için ona yastık verirse, Allah Teala onun günahlarını bağışlar.” 69

Cabir bin Abdullah da şöyle diyor:

“Resulullah (s.a.a) yirmi bir savaşa katıldı, ben o savaşlardan on dokuzuna bizzat kendim şahit oldum, ama ikisine katılamadım. Bazı savaşlarda Hazretle beraberdim. Bir gece altımdaki devem çöktü, artık hareket etmedi. Resulullah (s.a.a) insanların en arkasında hareket ediyordu. Güçsüz insanları arkasına bindirip onlar için dua ediyordu. Bana yetiştiğinde, benim ah vah ettiğimi

---

⁶⁹ Bihar’ul Envar C. 16 S. 235

görünce; “Bu adam kimdir?” diye sordu. Ben; “Anam babam sana feda olsun Ya Resulellah, ben Cabir bin Abdullah’ım” dedim. “Ne olmuş?” diye sordu. Cevaben; “Devem yorulmuştur, artık hareket etmiyor dedim.” Resulullah (s.a.a); “Asan var mı?” diye sordu. “Evet vardır” dedim. Hazret o asayla deveyi kaldırdı, onu sürdü ve daha sora onu yatırıp; “Bin” dedi. Ben de ona binip o deveyle hareket ettim, benim devem onlardan ileri geçiyordu. O gece Resulullah (s.a.a) yirmi beş defa bana mağfaret diledi. Daha sonra; “Baban Abdullah’ın ne kadar evladı vardır, acaba borcu da var mıdır?” diye sordu...” 70

Resulullah (s.a.a)’in Oturuşu

İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur

“Resulullah (s.a.a) oturduğunda genellikle kibleye doğru oturuyordu.” 71

---

⁷⁰ Bihar’ul Envar C. 16 S. 233

⁷¹ Bihar’ul Envar C. 16 S. 240

Bir gün adamın birisi camiye girdi, Resulullah (s.a.a) ise yalnız oturmuştu. Hazret o adam için yer açtı (veya yerinden kımıldadı.) O adam Resulullah'ın bu hareketini görünce; “Ya Resulellah! Yer geniştir” dedi. Bunun üzerine, Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdular:

“Müslüman'ın, Müslüman kardeşinin üzerindeki olan bir hakkı da, onun kendi yanında oturmak istediğini gördüğünde, onun için yer açmasıdır (veya yerinden kımıldamasıdır.)” 72

Resulullah (s.a.a)'ın Yemek Yiyişi

Mevaliyd'us- Sadikayn kitabında şöyle yazılmıştır:

“Resulullah (s.a.a) yemek yerken ailesi ve hizmetçisiyle birlikte yiyordu, onu davet eden bir kimseyle yemek yediğinde de onların yediğinden yiyordu. Bir misafir geldiğinde de misafiriyle

---

⁷² Bihar'ul Envar C. 16 S. 240

birlikte yemek yiyordu. Önüne sofraya açıldığında da şöyle diyordu: “Bismillah, Allahumme ic’alha ni’meten meşkureten tesilu biha ni’met’el- cenneti.” (Allah’ın adıyla, Allah’ım! onu (o yemeği) şükredilmiş nimet kıl ve bizi onunla cennet nimetine kavuştur) Yine yemek yediğinde kendi önünden yiyordu, namaz kılanın namazda oturduğu gibi, dizlerini ve ayaklarını toparlayarak oturuyordu; fakat bir dizi diğerinden yüksekte idi ve buyuruyordu ki: “Ben kullar gibi yemek yiyorum, ve onlar gibi oturuyorum.”

Sıcak yemek yemezdi, soğuduktan sonra yedi ve şöyle buyuruyordu: “Allah Teala bize sıcak yiyecek vermemiştir, sıcak yemeğin bereketi yoktur. Öyleyse onu soğutun.”

Resulullah (s.a.a) üç parmakla yemek yiyordu, kendi önündekinden yedi, başkalarının önündekilerden yemezdi, sağ eliyle yedi, yemeklerden etli yemeği daha

çok severdi; “Et duyu ve görü gücünü artırır; et, dünya ve ahirette yiyeceklerin en üstünüdür” buyuruyordu. Kabağı da severdi; “Kabak kardeşim Yunus’un ağacıdır” diyordu. Ama sarımsak ve soğan yemezdi. Karpuz ve özellikle et yediğı zaman ellerini güzel bir şekilde yıkardı, sonra elindeki kalan suyu yüzüne çekerdi. Mümkün olduğı kadar yalnız yemek yemezdi. Bir gün ashaba; “Sizin en kötü olanınızı size bildireyim mi?” diye sordu. Ashap evet dediklerinde şöyle buyurdular: “Sizin en kötünüz; yalnız yemek yiyen, kölesini döven ve yardımını esirgeyendir.”

73

Resulullah (s.a.a)’in Su İçişi

Resulullah (s.a.a) su içmek istediğinde “Bismillah” derdi, suyu yudum-yudum içerdi, bir iki yudum içtikten sonra durup Allah’a hamt ederdi; her su içmesinde üç

---

⁷³ Bihar’ul Envar C. 16 S. 245, 246

defa “Bismillah”, üç defa da “Elhamdülillah” derdi. Suyu emerek içerdi, bir solukta içmezdi. Bir şey içtiğinde soluk alıp vermezdi, soluk almak istediğinde kabı uzaklaştırırdı, sonra soluk alırdı. Avcıyla da su içerdi, “Avuçtan daha güzel kap yoktur” buyururdu. Bir gün, sütle bal karıştırılmış bir şerbet getirdiklerinde onu içmekten sakındı. Daha sonra şöyle buyurdu: “Ben onu haram etmiyorum, ama yarın dünya artığıyla iftihar etmeği de sevmiyorum; tevazu etmeyi seviyorum; Kim Allah için tevazu ederse Allah onu yüceltir.” 74

Resulullah (s.a.a)’in Güzel Koku Kullanması

Resulullah (s.a.a) kendisine misk ve amber sürüyordu; öyle ki onun yağı başında parlıyordu. Karanlık gecede kendisi görülmeden kokusuyla tanınırdı ve

---

⁷⁴ Bihar’ul Envar C. 16 S. 246, 247

insanlar: “Bu Peygamber (s.a.a)’dir” diyorlardı.

Hiz. İmam Sadık (a.s) Şöyle buyurmuştur:

“Resulullah (s.a.a), yemeğe harcadiğından daha çok, güzel kokuya harcardı.” 75 Hiz. İmam Bakır (a.s) da buyurmuştur ki:

“Resulullah (s.a.a) kendisine sunulan her güzel kokuyu kullanır ve Şöyle buyururdu: “Onun kokusu güzel, mahmili ise, hafiftir (taŐınması kolaydır); Benim lezzetim kadın ve güzel kokudadır; güzümün ışığı ise, namaz ve oruŐtadır.” 76

Resulullah (s.a.a)’in Aynaya Bakması

Resulullah (s.a.a), aynaya bakarak saçını tarayıp düzeltiyordu, bazen de suya bakarak düzeltiyordu; ailesine

---

⁷⁵ Bihar’ul Envar C. 16 S. 248

⁷⁶ Bihar’ul Envar C. 16 S. 248, 249

süslenmekten daha çok ashabı için kendisine çeki-düzen veriyordu. Bir gün Aişe Resulullah (s.a.a)'in kovadaki suya bakarak saçını tarayıp düzelttiğini görünce şöyle dedi: "Babam anam sana feda olsun ya Resulullah! Kovadaki suya bakıp da saçını mı tarayıp düzeltiyorsun; oysa sen peygamber ve yaratıkların en üstünüsün?" Resulullah (s.a.a) cevabında şöyle buyurdular: "Allah-u Teala kulunun, kardeşlerinin yanına gittiğinde onlar için hazırlanıp süslenmesini seviyor." 77

Resulullah (s.a.a)'in Elbise Giyişi

Resulullah (s.a.a) yeni bir elbise giydiğinde Allah'a hamt ediyordu, çıkardığında ise, önce sol kolundan çıkarıyordu. Daha sonra bir fakir sesleyerek eski elbiselerini ona veriyordu. Resulullah (s.a.a)'in iki elbisesi vardı, biri Cuma gününe mahsustu, diğeri ise başka

---

⁷⁷ Bihar'ul Envar C. 16 S. 249

günler içindi. Resulullah (s.a.a)'in bir bezi ve bir de mendili vardı, abdesten sonra o mendille yüzünü kuruluordu; mendil olmadığına ise, üzerindeki ridasının bir tarafıyla bu işi yapıyordu.*78

*Bazı hadislerde ise abdesten sonra yüz ve ellerin havlu veya mendille kurulanmamasının müstahap olduğu zikredilmiştir; hatta İmam Hz. Sadık'tan nakledilen hadise göre, böyle bir abdestin sevabının diğerine nispet otuz kat daha fazla olduğu da vurgulanmıştır.

Resulullah (s.a.a)'in Davranışı

Hz. İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:

“Bir gün bir Yahudi, Resulullah (s.a.a)'in yanına gelerek “Selamun aleykum” yerine “Sam'un aleykum” (ölüm sana) dedi. Aişe de Resulullah'ın yanında idi. Resulullah (s.a.a) de

---

⁷⁸ Bihar'ul Envar C. 16 S. 251

“Aleyke” (Sana da) diye cevap verdiler. Daha sonra başka birisi gelip aynı sözü söyledi. Resulullah (s.a.a) de onun arkadaşına verdiği cevabın aynısını ona da verdi. Daha sonra başka birisi geldi, o da aynı sözü dedi ve arkadaşlarına verilen cevabı aldı. Bu sırada Aişe sinirlenip şöyle dedi: “Ölüm, gazap ve lanet size olsun ey yahudi topluluğu, ey maymun ve domuz kardeşleri!”

Bunun üzerine, Resulullah (s.a.a) Aişe’ye şöyle buyurdular: “Ya Aişe! Eğer sövüş mücesseme olsaydı, kötü bir mücesseme olurdu; yumuşaklık neye bırakıldıysa, onu süsledi ve onun makamını yüceltti.”

Aişe; “Ya Resulullah! Onların “es-samu aleykum” (ölüm size) dediğini duymadınız mı?” dediğinde de, Hz. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdular: “Evet duydum, ama onlara verdiğim cevabı sen duymadın mı? “Aleykum” (size de) diye

cevap verdim. Eğer bir Müslüman size selam verirse “Es selamu aleykum” diye cevabını verin, ama eğer bir kafır selam verirse, sadece “Aleykum” söyleyin.” 79

Bahr’us- Sakka şöyle diyor:

Bir gün Hz. İmam Sadık (a.s) bana şöyle buyurdu: “Ey Bahr! Güzel ahlak insanı mesrur edir (neşelendirir).” Daha sonra da buyurdular ki: “Medine halkından birisinin elinde olan hadisi sana söyleyeyim mi?” Ben de; “Evet buyurun” dedim. İmam (a.s) şöyle buyurdular:

“Bir gün Resulullah (s.a.a) camide oturmuştu, Ensar’dan birisinin cariyesi gelip Resulullah’ın elbisesinin bir kenarından tuttu, Resulullah da onun için ayağa kalktı, ama bir şey demedi, o cariyede bir şey demedi. Bu amel üç defa tekrarlandı, dördüncü defasında yine Resulullah (s.a.a) onun için yerinden

---

⁷⁹ Bihar’ul Envar C. 16 S. 258

kalktı, o cariye bu defasında Hazretin arkasında yer almıştı, derken Resulullah'ın elbisesinden biraz kesip götürdü.

Halk o cariye: “Allah belanı versin, bu yaptığın iş ne idi? Resulullah'ı üç defa yerinden kaldırdın, hiçbir şey de O'na söylemedin, O da sana bir şey söylemedi, ihtiyacın ne idi?!” dediler.

Cariye cevaben şöyle dedi:

“Bizim bir hastamız vardır, hastanın şifa bulması için ailem, Resulullah'ın elbisesinden biraz kesip onlara götürmemi benden istediler. Ben de Resulullah'ın elbisesinden tutup ondan biraz kesmek istediğimde beni görüp ayağa kalktılar, ben de, O beni gördüğü halde O'nun elbisesinden bir şey kesmekten utandım ve O'nula danışmak da istemiyordum! Bundan dolayı öyle yaptım.” 80

---

⁸⁰ Bihar'ul Envar C. 16 S. 264

Resulullah (s.a.a)'in Musafahası

Resulullah (s.a.a) bir kimseyle musafaha ettiğinde (tokalaştığında), o elini bırakmadıkça Hazret elini bırakmazdı; insanlar bunun farkına vardıklarında ise, Hazretin rahat etmesi için elini diğer eliyle onun elinden çıkarıyordu. 81

Hz. İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

“Bir gün Resulullah (s.a.a) Huzeyfe ile karşılaştı, Hazret ona elini uzattı, o da elini geri çekti. Resulullah (s.a.a) bu durumu görünce; “Ey Huzeyfe! Ben elimi sana uzattım, sen ise elini geri çektin!” buyurdular. Huzeyfe cevaben: “Ya Resulellah! Ben senin eline rağbetim vardır (onu tutmak istiyorum), ama ben cenabetliyim, cenabetli olduğum halde elimin senin eline dokunmasını

---

⁸¹ Bihar'ul Envar C. 16 S. 260, 269

sevmiyorum” dedi. Resulullah (s.a.a) onun bu sözüne karşılık şöyle buyurdular: “Müslümanlar birbirleriyle karşılaşırken musafaha ettiklerinde günahlarının, ağacın yapraklarının dökülmesi gibi döküldüğünü bilmiyor musun?” 82

Hz. Resulullah (s.a.a) buyurmuştur ki:

“Birbirinizle karşılaştığınızda, selam verin ve musafaha edin, ayrıldığınızda ise birbirinize mağfaret dileyerek ayrılın.” 83

Yine Hz. Resulullah (s.a.a) buyurmuştur ki:

“Musafaha edin; çünkü musafaha kinleri giderir.” 84

Yine Hz. Resulullah (s.a.a) buyurmuşlardır ki:

“Kadının, mahrem olmayan bir kimseyle musafaha yapması (tokalaşması)

---

⁸² Bihar’ul Envar C. 16 S. 269

⁸³ Mizan’ul Hikme C. 5 S. 354

⁸⁴ Bihar’ul Envar C. 78 S. 243

câiz değildir; bir elbisenin arkasından olursa (sıkılmamak şartıyla) o başka.” 85

Resulullah (s.a.a)’in Oruç Tutuşu

Hz. İmam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:

“Resulullah (s.a.a) peygamberliğe seçildiğinde o kadar oruç tutuyordu ki, halk; Peygamber iftar etmiyor diyorlardı. Daha sonra bir gün oruç tutup bir gün iftar etmeğe başladı. Daha sonra Pazartesi ve Perşembe günlerini oruç tutuyordu. Daha sonra ayda üç gün oruç tutmaya başladı: Ayın ilk başında Perşembe günü, ortasında Çarşamba günü ve sonunda ise Perşembe günü. Ve şöyle buyuruyordu: “Bu şekil oruç tutmak, bütün günleri oruç tutmakla eşittir.” 86

Anbeset’ul- Abid şöyle diyor:

---

⁸⁵ Kenz’ul Ummal: 25346. hadis

⁸⁶ Bihar’ul Envar C. 16 S. 270

“Resulullah (s.a.a) ömrünün sonuna dek Şaban ve Ramazan ayının oruçlarını tutardı ve her ayda üç gün oruç tutmayı ise ihmal etmezdi; şöyle ki ayın ilk Perşembesini, ortasındaki ilk Çarşambayı ve son Perşembeyi oruç tutmakla geçirirdi.” 87

Resulullah (s.a.a)’in Mizahı ve Gülüşü

Hiz. İmam Sadık (a.s) buyurmuştur ki:

“Peygamber (s.a.a) insanları mesrur etmek için onlarla şaka ve mizah yapardı.” 88

Hiz. Resulullah (s.a.a) şöyle buyuruyordu:

“Ben şaka yapıyorum, ama hakkın dışında bir şey söylemiyorum.” 89

Muammer bin Hallad şöyle diyor:

---

⁸⁷ Bihar’ul Envar C. 16 S. 271

⁸⁸ Mekarim’ul Ahlak C. 1 S. 59

⁸⁹ Mekarim’ul Ahlak C. 1 S. 58

Bir gün Hz. Ali (a.s)’a; “Canım sana feda olsun, insan akrabalarıyla birlikte olduğu zaman aralarında bazı sözler geçiyor, mizah edip gülüyorlar” dedim. İmam (a.s); “Eğer olmazsa sakıncası yoktur!” buyurdular. İmam’ın “Eğer olmazsa” sözünden sövüş ve yalanın olmamasının gerektiğini düşündüm. (Yani incitici sözler olmazsa sakıncası yoktur.) Daha sonra buyurdular ki: “Resulullah (s.a.a)’in yanına bazen bir göçebe Arap gelip hediye veriyordu, yerinden hareket etmeden; “Hediyemin değerini ver” diyordu. Resulullah (s.a.a) de gülüyordu. Resulullah (s.a.a) gamlı ve kederli olduğunda da; ‘Göçebe Arap nerede kaldı? Keşke yine yanımıza gelse.’ buyuruyordu.” 90

İhtiyar bir kadın, Resulullah’a; “Cennete gitmem için bana dua ediniz”

---

⁹⁰ Bihar’ul Envar C. 16 S. 259

dediğinde, Hz. Resulullah (s.a.a): “Yaşlı kadınlar cennete gitmeyecektir” buyurdular. Kadın bu sözü duyunca, ağlamaya başladı. Bunun üzerine, Hz. Resulullah (s.a.a) gülüp şöyle buyurdu: “Allah Teala’nın şu sözünü duymamış mısın?: “Gerçek şu ki, biz onları (cennetteki kadınları) yeni bir inşa (yaratma) ile inşa edip yarattık. Onları hep bakireler olarak kıldık.” 91 Yani Allah Teala onları gençleştirir. 92

Yine bir gün Hz. Resulullah (s.a.a) yaşlı olan Eşceî bir kadına: “Ya Eşceî! Yaşlı kadın cennete girmeyecektir.” buyurdular. Bilal onun ağladığını görünce, onun durumunu Resulullah’a iletti. Bunun üzerine Hz. Resulullah; “Zenci de öyledir; o da cennete girmeyecektir.” buyurdular. Hazretin bu sözünden dolayı ikisi de oturup ağlamaya başladılar. Abbas da

---

⁹¹ Vâkıa / 35, 36

⁹² Bihar’ul Envar C. 16 S. 295

onların ağlamalarını grce, onların durumunu Resulullah'a anlattı. Resulullah (s.a.a) Abbas'a da; "Yaşlı da erkek de öyledir, o da cennete girmeyecektir" buyurdular. Hz. Resulullah (s.a.a) daha sonra onlara dua edip kalplerini hoş etti ve şöyle buyurdular: "Allah-u Teala onları daha güzel bir şekilde yaratacaktır, onlar nurlu gençler olarak cennete gireceklerdir." 93

Bir gün bir kadın Hz. Resulullah (s.a.a)'ın yanına gelerek kocasından söz etti. Hz. Resulullah (s.a.a); "Senin kocan, gözlerinde beyazlık olan mıdır?" diye sordu. Kadın; "Hayır, gözlerinde beyazlık yoktur" dedi. Kadın Resulullah'ın bu sözünü kocasına anlattı, kocası da; "Resulullah mizah etmiş, doğru söylemiştir; acaba gzmn beyazlığının

---

⁹³ Bihar'ul Envar C. 16 S. 295

siyahından daha çok olduğunu görmüyor musun?” dedi. 94

Halid-i Kasrî'nin dedesi bir kadını öptü, o kadın da gelip onu Resulullah'a şikayet etti, o adamı çağırdıklarında o da o kadının sözünü teyit ederek şöyle dedi: “Eğer o kadın kısas yapmak istiyorsa (ben hazırım) kısas yapsın!” Resulullah (s.a.a) ve ashabı onun bu sözünden dolayı güldüler. Resulullah (s.a.a) o adama; “Sakin bir de bu işi yapma” buyurdular. O adam da; “Vallahi yapmayacağım” dedi. Bunun üzerine, Hz. Resulullah (s.a.a) onun suçundan geçti. 95

Resulullah (s.a.a) Suheyb'in hurma yetiğini gördüğünde ona; “Gözün ağrı yaptığı halde hurma mı yiyorsun?” dedi. Suheyb cevaben; “Ya Resulullah! Ben onu bu tarafından çiğniyorum, oysa

---

⁹⁴ Bihar'ul Envar C. 16 S. 294

⁹⁵ Bihar'ul Envar C. 16 S. 295

gözüm o taraftan ağrı yapıyor!” dedi. Onun bu sözü üzerine, Hz. Resulullah (s.a.a) güldüler. 96

Yunus-u Şeybani şöyle diyor: Hz. İmam Cafer-i Sadık (a.s) bana; “Birbirinizle mizah ve latife yapıyor musunuz?” diye sordu. Ben de; “Çok az” dedim. Bunun üzerine, İmam (a.s) şöyle buyurdular: “Mizah ve latife yapın; çünkü bu iş güzel ahlakın nişanesidir, sen bununla kardeşini mesrur etmiş olursun. Resulullah (s.a.a) de birini mesrur ve neşelendirmek için onunla mizah ve lâtife yapardı.” 97

İmamlar bir çok hadislerde de halkı şaka yapmaktan sakındırmışlardır. Hatta “Şaka küçük bir sövüştür” buyurmuşlardır. Eğer şaka tahkir, alay etme, başkalarını incitme, onlara gülme ve

---

⁹⁶ Bihar’ul Envar C. 16 S. 296

⁹⁷ Bihar’ul Envar C. 16 S. 298

saçma-sapan sözlerle olursa, kesinlikle böyle bir şey şaka doğru değildir ve yapılmamalıdır. Ama eğer diğerlerinin kalbini hoş etmek, onları üzüntüden çıkarmak, dertlerini unutturmak için mizah ve lâtife yoluyla yapılmış olursa, bunun sevabı bile vardır.

Resulullah (s.a.a)’in Adap ve Ahlakı
Allah-u Teala şöyle buyuruyor:

“Şüphesiz sen, pek büyük bir ahlak üzerindesin.” 98

Yine Allah-u Teala buyuruyor ki:

“Allah’dan bir rahmet dolayısıyla, onlara yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın onlar çevrenden dağılır giderlerdi.” 99

Hz. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:

---

⁹⁸ Kalem süresi: 4

⁹⁹ Al-i İmran süresi: 159

“Resulullah (s.a.a) konuştuğunda bakışlarını ashabı arasında bölüyordu; ona, buna (herkese) eşit olarak bakıyordu.” 100

Yine Hz. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:

“Resulullah (s.a.a), kesinlikle ayaklarını ashabının önünde uzatmazdı.” 101

Hz. İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur:

“Resulullah (s.a.a), daima güler yüzlü, yumuşak huylu ve mütevazi idi; kaba, sert, bağırان, sövüp sayan, ayıp arayan ve boş yere çok öven birisi değildi.” 102

Yine Hz. İmam Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur:

---

¹⁰⁰ Kafi C. 2 S. 671

¹⁰¹ Kafi C. 2 S. 671

¹⁰² Mekarim'ul Ahlak C. 1 S. 45

“Resulullah (s.a.a) bir eve gittiğinde, meclisin en aşağı kısmında otururdu.” 103

İbn-i Şehraşub Menakıb kitabında şöyle diyor:

Bazı alimler, Resulullah (s.a.a)’in adap ve ahlakını hadislerden derleyerek bir araya toplamışlardır; onlar şunlardır:

“Resulullah (s.a.a) herkesten daha hekim, daha halim, daha şecaatli, daha adil ve daha şefkatli idi. Eli, kendisine helal olmayan kadına kesinlikle dokunmamıştır. İnsanların en cömerdi idi; bir dirhem ve dinar bile onun yanında birikip kalmazdı; eğer bir şey artmış olsaydı ve onu da verecek bir kimse bulamasaydı, onu muhtaçlara ulaştırmadıkça gece rahat edemezdi. Allah’ın verdiği rızktan, bir yılın azığından çok götürmezdi; hurma ve arpanın en düşüğünü kendisi için alırdı,

---

¹⁰³ A. K. C. S. 66

geri kalanını Allah yolunda verirdi. Kim ondan bir şey isteseydi ona bağışta bulunurdu. Yerin üzerinde otururdu; yerin üzerinde yatardı, yerin üzerinde yemek yerd; ayakkabı ve elbisesini kendisi yamardı; evin kapısını kendisi açardı; kendisi koyun sağardı; devenin sütünü sağmak için kendisi onun ayağını bağlardı; hizmetçisi el değirmenini çevirmekten yorulduğunda onunla el değirmeni çevirirdi; abdest suyunu geceleri kendisi hazırlardı; sürekli başını aşağı eğip susardı; halkın huzurunda dayanarak oturmazdı; ailesinin işlerinde onlara yardım ederdi; eti kendisi doğardı; yemeğe oturduğunda köleler gibi otururdu; yemekten sonra parmaklarını yalardı; kesinlikle geçirmezdi; hür ve kölenin davetini kabul ederdi; bir yudum süt olsa bile, hediye kabul ederdi ve onu yerd; ama sadaka yemezdi; gözünü bir adamın yüzüne dikmezdi; Allah için

sinirlenirdi, kendisi için sinirlenmezdi; açlıktan karnına taş bağlardı; evde her ne hazırlanırdıysa onu yerdı; hiçbir şeyi geri çevirmezdi; iki elbise (üst üste) giymezdi; Yemen malı aba, yünden olan geniş cübbe, pamuk ve keten olan elbiseler giyerdi; elbiselerinin çoğu beyazdı; başına imame bırakırdı; gömleği sağ taraftan giyerdi; Cuma günü için özel elbisesi vardı; yeni bir elbise giydiğinde eskisini fakirlere verirdi; bir abası vardı, nereye gitse onu ikiye katlayıp üzerinde otururdu; sağ elinin küçük parmağına gümüş yüzüğü takardı; kavunu severdi; kötü kokulardan hoşlanmazdı; abdest alırken dişlerini misvakla temizlerdi; bir hayvana bindiğinde hizmetçisi veya başkalarını da kendi arkasına alırdı; at, katır veya merkepten mümkün olan her ne varsa ona binerdi; merkebe eğersiz binerdi; (bazen) ayak yalın, abasız ve imamesiz yürürdü; cenazeleri teşyi ederdi; şehrin en uzak

yerinde olsa bile, hastanın ziyaretine giderdi; fakir ve yoksullarla beraber otururdu; onlarla yemek yerdi; kendi eliyle onlara yedirirdi; ilim ehli ve güzel ahlaklı kimselere ikramda bulunurdu; her kavmin büyüğüne iyilik ederek kalplerini ısındırıyordu; akrabalarına ihsan ederdi, Allah'ın emrettiği hususlar hariç onların bazılarını bazılarına tercih etmezdi; kimseye zorluk çıkarmazdı; özür dileyenin özrünü kabul ederdi; Kur'an'ın nazil olduğu ve öğüt verme zamanı hariç, sürekli tebessüm ederdi; kahkahasız gülerdi; hizmetçilerinin yeme, içme ve giyimlerinde başlarına dikilmezdi; kimseye sövmezdi; hiçbir kadın veya hizmetçiye lanet etmezdi; kimseyi kinamazdı; ancak, o işi terk et derdi; bir ihtiyaçtan dolayı yanına gelen her hür, köle ve cariye'nin ihtiyacını karşılamak için kalkıp onlarla giderdi; sert ve katı kalpli değildi; çarşıda (tartışınca) sesini

çok yükseltmezdi; kötüye, kötüyle karşılık vermezdi; aksine bağışlayıp affederdi; karşılaştığı herkese selam verirdi; kim bir iş için O'nun yanına gelmiş olsaydı, o çıkıp gideneye kadar sabrederdi; bir kimsenin elinden tuttuğunda (merhabalaştığında) o elini çekmedikçe elini çekmezdi; bir müslümanla karşılaştığında musafaha ederdi; oturup kalktığında Allah'ın zikriyle kalkardı; namaz kılarken bir adam onun yanına geldiğinde namazını kısa keserek ona yönelip; "Bir ihtiyacın mı vardır?" diye sorardı; (tevazu veya yoksulların ona kolayca ulaşabilmesi için) meclisin baş tarafında değil sonunda (yani kapı önünde) otururdu; genellikle kıbleye doğru otururdu; onun yanına gelen kimseye ikram ederdi; hatta bazen elbisesini bile onun altına sererdi; arkasındaki yastığı onun arkasına bırakarak onu kendisine tercih ederdi;

neşe ve gazap halinde hakkın dışında bir Şey sylenmezdi; av etinden yerdı, ama av avlamazdı...” 104

---

¹⁰⁴ Bihar’ul Envar C. 16 S. 226, 228

HZ. PEYGAMBER (S.A.A)'DEN KIRK HADİS

Kurtuluşa Ermenin Yolu

1- “Ey Allah’ın kulları, sizler hasta ve alemlerin Rabbi de tabip gibidir. Hastanın yararı tabibin bildiği ve onun hakkında tedbir ettiği şeylerdedir, nefsinin istediği ve kendisinin çıkardığı (önerdiği) şeylerde değildir. Öyleyse Allah’ın emrine teslim olun ki kurtuluşa eresiniz.”¹⁰⁵

Müslümanların Meseleleriyle İlgilenmek

2- “Kim sabahlar da Müslümanların meseleleriyle ilgilenmezse, onlardan değildir; kim “Ey Müslümanlar!” diye feryat eden birinin sesini duyar da, onun yardımına koşmazsa, Müslüman değildir.”¹⁰⁶

En Büyük Cihad

---

¹⁰⁵ Mecmuat’ul Verran C. 2 S. 117

¹⁰⁶ Bihar’ul Envar C. 74 S. 339

3- Hz. Peygamber (s.a.a) bir grup ashabı savaşa gönderdi, döndüklerinde onlara şöyle buyurdu:

“Çok hoş geldiniz; ne mutlu küçük cihadı yapıp kendilerine büyük cihad kalan kavme!” Ya Resulullah büyük cihad nedir?” diye sorduklarında; “Nefisle cihad etmektir.” buyurdular. 107

Allah’ın Lanetine Uğrayan Alim!

4- “Ümmetimin içerisinde bidatler ortaya çıktığında alim ilmini ortaya koymalıdır; kim bunu yapmazsa Allah’ın laneti ona olsun.” 108

Peygamberlerin Eminleri

5- “Alimler dünya işlerine girmedikçe, peygamberlerin eminleri (güvendikleri vekilleri)dirler.” Ya Resulullah! Dünya işlerine girmeleri nasıl olur? diye sorduklarında da şöyle

---

¹⁰⁷ Vesail’uş Şia C. 15 S. 161, 163

¹⁰⁸ Usul’u Kafi C. 1 S. 54

buyurdular: “Sultana uymalarıyla olur. Bunu yaparlarsa, dininiz hususunda onlardan sakının.” 109

Münafıktan Korkuyorum!

6- “Ben ümmetim hakkında ne müminden korkarım ne de müşrikten, müminin önünü imanını alır, müşriki ise, küfrü yok eder. Ben sizler için konuşmasını bilen dilli münafıktan korkarım; sizin bildiğinizi hoşlandığınızı söyler, ama sevmediğinizi yapar.” 110

Zalimlere Destek Olanlar

7- “Kıyamet günü olduğunda bir münadi şöyle nida eder: Zalimler ve zalimlerin yardımcıları, onların hokkalarına yün koyanlar yahut torbalarının ağzını bağlayanlar veya kalemlerini sivri edenler (düzeltenler)

---

¹⁰⁹ Usul’u Kafi C. 1 S. 46

¹¹⁰ Bihar’ul Envar C. 2 S. 110

neredeler? Onları da zalimlerle haşır edin.”
111

Ehl-i Beyt'e Önem

8- “Benim Ehl-i Beyt’imi kendi aranızda, vücuttaki baş ve baştaki iki göz gibi kabul edin. (Tabiatıyla) Baş, gözler olmadan yolunu bulamaz.” 112

İnsanların En Kötüsü

9- “İnsanların en kötüsü ahiretini dünyasına satan kimsedir; bundan daha kötü olan da, ahiretini diğerlerinin dünyasına satandır.” 113

Allah’ın Dininden Çıkmak!

10- “Kim bir sultanı (güç sahibini) Allah’ı gazaplandıran bir şeyle hoşnut ederse, Allah’ın dininden çıkmış olur.”
114

---

¹¹¹ Bihar’ul Envar C. 75 S. 372

¹¹² Fusul’ul Muhimme S. 8, Mecme’uz Zevaid C. 9 S. 172

¹¹³ Bihar’ul Envar C. 77 S. 46

¹¹⁴ Tuhaf’ul Ukul S. 107

Zenginlik İçin Boyun Eğmek!

11- “Kim bir zenginın yanına gelerek (zenginliği için) ona boyun eğerse, dininin üçte ikisi gider.” 115

İyilerin Nişaneleri

12- “İyi insanın alameti on şeydir: Allah için sever, Allah için buğz eder, Allah için arkadaş olur, Allah için ayrılır, Allah için sinirlenir, Allah için razı olur, Allah için çalışır, Allah’a el açar, Allah için korkar....ve Allah için iyilik yapar.” 116

Merhametsiz Hükümdarın Musallat Kılınması!

13- “Bir zaman gelecektir ki benim ümmetim, alimleri ancak güzel elbise, Kur’ân’ı ise güzel sesle tanırlar ve Allah’a yalnız Ramazan ayında ibadet ederler. Böyle oldu mu Allah-u Teala, ilmi, hilmi

---

¹¹⁵ Tuhaf’ul Ukul S. 23

¹¹⁶ Tuhaf’ul Ukul S. 45

ve merhameti olmayan bir hükümdarı onlara musallat kılar.” 117

Şehitlerin Kanlarından Daha Üstün Mürekkep

14- “Kıyamet günü olduğunda, alimlerin kalemlerinin mürekkebi şehitlerin kanlarıyla ölçülür, alimlerin kalemlerinin mürekkebi şehitlerin kanlarından daha üstün gelir.” 118

Hidayet İmamlarına Uymak

15- “Kim kurtuluş gemisine binmeyi, güvenilir bir kulptan tutmayı ve sağlam bir ipe sarılmayı severse, Ali’yi sevsin; onun düşmanıya düşman olsun ve onun evladından olan Hidayet İmamlarına uysun; zira onlar benim halifelerim, vasilerim, benden sonra Allah’ın yaratıklarına olan hüccetleri, ümmetimin efendileri, takvalıları ve cennete rehberlik

---

¹¹⁷ Bihar’ul Envar C. 22 S. 454

¹¹⁸ Eâl’il Ahbar C. 2 S. 272

eden kimselerdir. Onların hizbi benim hizbidir, benim hizbim ise, Allah'ın hizbi; onların düşmanlarının hizbi ise, şeytanın hizbidir.” 119

Rahmetten Uzak Olan Kimse

16- “Yükünü insanların üzerine atan kimse, melundur (Allah'ın rahmetinden uzaktır).” 120

İnsandan Sorulacak Dört Şey

17- “Kıyamet günü olduğunda, dört şeyden sorulmadıkça, insan yerinden hareket etmez: Ömrünü nerede geçirdiğinden, gençliğini nerede çürüttüğünden, malını nereden kazanıp nerede harcadığından ve biz Ehl-i Beyt'in sevgisinden.” 121

Cahilin Nişaneleri

---

¹¹⁹ Yenabi'ul Mevedde S. 445

¹²⁰ Tuhaf'ul Ukul S. 71

¹²¹ Tuhaf'ul Ukul S. 105

18- “Şem’un, cahilin nişaneleri nedir? diye sorduğunda Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdular:

“Cahil ile arkadaş olursan seni zahmete düşürür, uzak durursan küfreder, sana bir şey verirse minnet eder, sen bir şey verirsen nankörlük eder, sırrını ona söylersen hıyanet eder, sırrını sana söylerse seni (onu yaymakla) suçlar, zengin olursa azar, kaba ve katı yürekli olur, fakir olursa Allah’ın nimetini inkar eder ve gûnahtan çekinmez, sevinçli olursa haddini aşar ve azgınlık yapar, üzülürse ümitsizliğe kapılır, gülerse kakkahayla güler, ağlarsa çığlık atar, iyilere dil uzatır, Allah’ı sevmez, O’nun haklarını gözetmez, O’ndan utanmaz, O’nu anmaz, razı etsen seni över ve sende bulunmayan iyilikleri sana nispet verir, sinirlenirse övgüleri kesilir ve sende

bulunmayan kötülükleri sana nispet verir. İşte cahilin durumu budur.” 122

Altı Cümlede Altı Yüz Bin Söz!

19- Resulullah (s.a.a): “Ya Ali! Altı yüz bin koyun, altı yüz bin dinar, yoksa altı yüz bin kelime mi (söz) istiyorsun?” buyurduğunda, Hz. Ali (a.s): “Ya Resulullah! Altı yüz bin kelime (söz) istiyorum” dedi. Bunun üzerine, Hz. Resulullah şöyle buyurdular:

“Altı yüz bin sözü altı cümlede toplayıp sana söylüyorum; onlar şunlardır: Ya Ali! İnsanların müstehap ve farz olmayan işlerle uğraştıklarını gördüğünde, sen farzları tamamlamakla meşgul ol. İnsanların, dünya işleriyle uğraştıklarını gördüğünde sen ahiret işiyle uğraş. İnsanların diğerlerinin ayıplarıyla uğraştıklarını gördüğünde sen kendi ayıplarınla meşgul ol (onları düzeltmeye

---

¹²² Tuhaf'ul Ukul S. 39

çalış). İnsanları dünyayı süslemekle meşgul olduklarını gördüğünde sen, ahiretini ziynetlendirmeye çalış. İnsanların çok amel yapmakla meşgul olduklarını gördüğünde, sen temiz amel yapmakla meşgul ol. İnsanların, halka tevessül ettiklerini gördüğünde, sen Allah'a tevessül et (O'na el aç).” 123

Ümmetin İhtilaftan Kurtulması İçin Bir Vesile

20- “Yıldızlar (denizlerde yolunu kaybedenlerin) boğulmaktan emanda kalmalarına (kurtulmalarına) bir vesile olduğu gibi, benim Ehl-i Beyt'im de ümmetimin ihtilaftan emanda kalması için bir vesiledir. Bu yüzden Arap'tan (veya herhangi bir millettten) bir kabile onlarla muhalefet ederse, ihtilafa düşer ve şeytan hizbinden olur.” 124

---

¹²³ Mevaiz'ul Adediyye 1. bab 6. fasıl 4. hadis

¹²⁴ Savaik'ul Muhrika S. 87

Tavsiye Edilen Dokuz Şey

21- “Rabbim dokuz şeyi bana tavsiye etmiştir: Gizlide ve açıkta ihlaslı olmayı, sevinç ve gazap halinde adaletli davranmayı, fakirlik ve zenginlikte iktisatlı olmayı, bana zulmedeni affetmeyi, beni mahrum bırakana ihsanda bulunmayı, benimle ilişkisini kesenle ilişki kurmayı, susmamın tefekkür, konuşmamın zikir ve bakışımın da ibret olmasını.” 125

Hz. Peygamber’in Vasileri

22- “Ya Cabir! Benim vasilerim ve benden sonra Müslümanların İmamı; önce Ali’dir, sonra Hasan, sonra Hüseyin, sonra Ali bin Hüseyin, sonra “Bakır” olarak meşhur olacak Muhammed bin Ali; -Ey Cabir, sen onu (İmam Bakır’ı) göreceksin, onunla karşılaştığın vakit benim selamımı kendisine söyle- sonra Cafer bin

---

¹²⁵ Tuhaf’ul Ukul S. 69

Muhammed, sonra Musa bin Cafer, sonra Ali bin Musa, sonra Muhammed bin Ali, sonra Ali bin Musa, sonra Muhammed bin Ali, sonra Ali bin Muhammed, sonra Hasan bin Ali, sonra da Kâim (Mehdi)'dir ki, onun ismi benim ismim, künyesi benim künyemdir. O, Hasan bin Ali'nin oğludur. Allah onun eliyle yeryüzünün doğusu ve batısını fetheder. O kendi dostlarına o kadar gizli kalır ki, artık Allah'ın kalplerini imanla imtihan ettiği kimselerden başkası onun imametine inanmakta sabit kalmaz.” 126

İhlaslı Amelin Neticesi

23- “Kim Allah için kırk gün ihlasla amel ederse, hikmet çeşmeleri kalbinden diline dökülür.” 127

Ağlamayacak Gözler

---

¹²⁶ Yenabi'ul Mevedde S. 494

¹²⁷ Cami'us Seadat C. 2, S. 202

24- “Ya Ali, kıyamet günü üç gözden başka her göz ağlayacak: Allah yolunda geceleri yatmayan göz, Allah’ın haram kıldığı şeylere bakmayan göz ve Allah korkusundan ağlayan göz.” 128

İlmin Kapısı

25- “Ben ilmin şehri, Ali de onun kapısıdır; ilim isteyen o kapıya gelmelidir.” 129

Beş Şey Ganimettir

26- “Ya Ebazer! Beş şeyi beş şeyden önce ganimet bil: İhtiyarlıktan önce gençliğini, hastalıktan önce sıhhatini, fakirlikten önce zenginliğini, işin çıkmadan önce boşluğunu ve ölümden önce hayatını.” 130

Allah’ın Kalp ve Amellere Bakması

---

¹²⁸ Tuhaf’ul Ukul S. 23

¹²⁹ Cami’us Sağir C. S. 415

¹³⁰ Bihar’ul Envar C. 77 S. 75

27- “Allah-u Teala şekil ve mallarınıza bakmaz, kalp ve amellerinize bakar ancak.” 131

İki Değerli Emanet

28- “Ey insanlar! Ben aranızda iki değerli emanet bırakıyorum; onlara sarıldığımız müddetçe asla sapıklığa düşmezsiniz; onlar, Allah’ın kitabı ve Ehl-i Beyt’imdir.” 132

Kimle Oturup Kalkalım?

29- Resulullah (s.a.a) buyurmuştur ki: Meryem oğlu İsa havarilerine şöyle buyurdu: “Kendinizi Allah’a sevdiren ve O’na yaklaşın.” “Ya Ruhullah! Hangi vesile ile kendimizi O’na sevdirelim ve O’na yaklaşalım?” dediklerinde, Hz. İsa: “Günah işleyenleri sevmeyerek ve onlara buğz ederek Allah’ın rızasını elde ediniz.” buyurdu. “Ya Ruhellah, o halde kiminle

---

¹³¹ Bihar’ul Envar C. 77 S. 88

¹³² Süneni Tirmizi 3730. hadis

oturalım?” dediklerinde de Hz. İsa: “GörünüŖü, Allah’ı size hatırlatan, konuşması bilginizi artıran ve ameli sizi ahirete meyillendiren kimseyle oturun.” 133 buyurdu.

Münafıkların Sıfatı

30- “Kimde Ŗu dört sıfat olursa münafıktır; bunlardan biri de onda olursa onu terk edene kadar bir nifak sıfatı onda olur: KonuŖtuğunda yalan konuşan, verdiği sözde durmayan, anlaŖtığında hıyanet yapan, münazaa ettiğinde haktan sapan kimse.” 134

Halkın En Kötüleri

31- “Bilin ki, ümmetimin en kötüleri, Ŗerlerinden korkulduğundan dolayı saygı gösterilen kimselerdir. Bilin ki, Ŗerrinden

---

¹³³ Tuhaf’ul Ukul S. 81

¹³⁴ Hisal-u Saduk C. 2 S. 254

korkarak halkın saygı gösterdiği kimse benden değildir.” 135

Kurtuluş Gemisi

32- “Biz kurtuluş gemisiyiz, kim bu gemiye binerse, kurtulur ve kim ondan uzaklaşırsa, helak olur. O halde kimin Allah’tan bir haceti, isteği olursa, onu biz Ehl-i Beyt’e tevessül ederek (bizi vasıta kılarak) dilesin.” 136

Zinanın Zararları

33- “Ey Müslümanlar! Zinadan sakının; çünkü zinada, üçü dünya üçü de ahirette olmak üzere altı hususiyet vardır: Dünyada olanlar şunlardır: Zina, değeri yok eder, fakirlik doğurur, ömrü azaltır. Ahirette olanlar da şunlardır: Zina, Allah’ın gazabına, hesabın zorluğuna ve ateşte ebedi kalmaya sebep olur.” 137

---

¹³⁵ Tuhaf’ul Ukul S. 107

¹³⁶ Feraid’us Simtayn S. 5, Erceh’ul Metalib S. 461

¹³⁷ Hisal-u Saduk C. S. 320

Amellerin Doğrulması

34- “Ya Ali, şu üç şeye sahip olmayanın hiçbir ameli doğrulmaz: Kendisini Allah’a karşı günah işlemekten alıkoyacak takva, akılsızın cehaletini önleyecek ilim ve insanlarla iyi geçinebilmesini sağlayacak akıl.” 138

Kötü Amellere Karşı Çıkmak

35- Sizlerden biriniz, bir kötü iş gördüğünde onu eliyle ortadan kaldırsın; buna gücü yetmezse, diliyle ona karşı çıksın; buna da gücü yetmezse, kalbiyle ona buğz etsin; ki bu (sonuncusu) imanın en zayıf mertebesidir.” 139

Ehl-i Beyt’in Sevgisi

36- “Bilin ki kim, Âl-i Muhammed (Ehl-i Beyt)’in sevgisi üzere (onların halleriyle hallenerek) ölürse, şehit olarak ölmüştür; bilin ki kim, Âl-i Muhammed’in

---

¹³⁸ Tuhaf’ul Ukul S. 21

¹³⁹ Müsned-i Ahmet bin Hanbel C. 3 S. 49

sevgisiyle ölürse, günahları bağışlanmış olarak ölmüştür; bilin ki kim, Âl-i Muhammed'in sevgisi üzere ölürse, tövbe etmiş olarak ölmüştür; bilin ki kim, Âl-i Muhammed'in sevgisi üzere ölürse, imanı kamil bir mümin olarak ölmüştür; bilin ki kim, Âl-i Muhammed'in sevgisi üzere ölürse, ölüm meleği, sonra da Nekir ve Münkir onu cennetle müjdeler; bilin ki kim, Âl-i Muhammed'in sevgisi üzere ölürse, gelinin kocasının evine uğrulandığı gibi o da cennete uğrulanır.” 140

Şarabın Zararları

37- “Ya Ali! Şarap içen puta tapan gibidir. Ya Ali! Allah, şarap içenin namazını kırk gün kabul etmez ve o kırk gün içerisinde ölürse, kafir olarak ölmüş olur.” 141

Yumuşaklık ve Sertlik

---

¹⁴⁰ Tefsir-i Keşşaf C. 4 S. 220

¹⁴¹ Bihar'ul Envar C. 77 S. 47

38- “Yumuşaklık nede olursa onu süsler; sertlik de nede olursa onu çirkinleştirir.” 142

Hacca Gitmeden Ölmek

39- “Kim (gücü olduktan sonra) hacca gitmeği geciktirerek hacca gitmeden ölürse, Allah-u Teala onu, kıyamet günü Yahudi veya Hıristiyan olarak haşr eder.” 143

Şeytanın Zehirli Oku!

40- “Namahreme bakmak, şeytanın oklarından zehirli bir oktur, (bakanın kalbine işler); öyleyse kim Allah-u Teala’dan korkarak namahreme bakmazsa, Allah-u Teala ona öyle bir iman verir ki, onun tadını kalbinde hisseder.” 144

---

¹⁴² Tuhaf’ul Ukul S. 88

¹⁴³ Bihar’ul Envar C. 77 S. 58

¹⁴⁴ Cami’us Seadat C. 2 S. 12

HZ. PEYGAMBERLE İLGİLİ KISSALAR

1- Hz. Peygamber (s.a.a)'in
Gülümsemesi

Bir gün Resulullah (s.a.a) gülümseyerek göğe bakıyordu, bir adam Hazretin gülmesinin sebebini sorunca, Resulullah (s.a.a) şöyle buyurdular: “Evet göğe bakıyordum, iki melek, kendi yerinde ibadetle meşgul olan mümin bir kulun gece gündüz yaptığı ibadetlerinin mükafatını yazmaları için yeryüzüne indiler, fakat onu, hasta olduğundan dolayı ibadetgahında bulamayınca, göğe çıkıp, Hak Teala'ya şöyle arz ettiler: “Ey Rabbimiz! Biz o mümin kulun ibadetini yazmak için her zamanki gibi onun ibadetgahına gittik, fakat onu orada bulamadık, hastalık yatağına düşmüştü.”

Allah-u Teala, o meleklerin cevabında şöyle buyurdu: “O mümin kul, hastalık yatağında olduğu sürece, her gün

ibadetgahında olduğu zaman ona yazdığınız her günün sevabı miktarınca ona sevap yazın. Hastalık yatağında olduğu müddetçe onun hayır amellerinin mükafatı bana aittir; onun mükafatını ben vereceğim.” 145

2- Sırayı Riayet Edin

Hız. Ali (a.s) şöyle buyuruyor: “Bir gün Hız. Resulullah (s.a.a) istirahat halinde idi. Oğlu İmam Hasan su istedi. Resullullah (s.a.a) de bir kaba biraz süt sağıp onu Hasan’a (a.s) verdi. Hüseyin (a.s) bu durumu görünce, sütü almak için yerinden kalktı. Ama Resulullah (s.a.a) ona mani olup sütü Hasan’a verdi. Bu durumu görünce şöyle dedim: “Ya Resulellah! Güya Hasan’ı daha çok seviyorsun” Resulullah cevaben buyurdular ki: “Hayır öyle değildir. Benim Hasan’ı savunmamın sebebi,

---

¹⁴⁵ Bihar’ul Envar C. 22 S. 83

öncelik onun hakkı olduğu içindir. Çünkü O, daha önce su istemişti, sırayı riayet etmek gerekir.” 146

3- Resulullah (s.a.a)’in Ağlaması

Resulullah (s.a.a) bir gece zevcesi Ümmi Seleme’nin evinde idi. Gece yarısı uykudan kalkıp evin karanlık bir köşesinde dua ve ağlamakla (Allah’a yalvarıp yakarmakla) meşgul oldu. Ümmi Seleme, Resulullah (s.a.a)’ı yatağında görmeyince, kalkıp onu aramaya koyuldu. Bir de baktı ki Resulullah (s.a.a) evin karanlık bir köşesinde durup ellerini göğze kaldırmış, ağlayarak Allah’a şöyle yalvarıp yakarıyor:

“Allah’ım! Bağışladığın nimetleri benden esirgeme. Beni, düşmanların bana gülmek vesilesi kılma, kıskançları bana musallat etme.

---

¹⁴⁶ Bihar’ul Envar C. 43 S. 283

Allah'ım! Beni kurtardığın kötülük ve çirkinliklere geri çevirme.

Allah'ım! Beni hiçbir zaman ve hiçbir an kendi başıma bırakma; kendin beni her şeyden ve her afetten (beladan) koru.”

Ümmi Seleme Resulullah (s.a.a)'in bu durumunu görünce, ağlayarak kendi yerine döndü. Resulullah (s.a.a) Ümmi Seleme'nin ağlama sesini duyunca, ona doğru gidip ağlamasının sebebini sordu.

Ümmi Seleme şöyle dedi:

“Ya Resulellah! Senin ağlaman beni ağlattı. Sen neden ağlıyorsun? Siz Allah katında olan onca büyük makam ve yakınlığınıza rağmen Allah'tan böyle korkuyorsunuz, Allah'tan bir an bile sizi kendi başınıza bırakmamasını istiyorsunuz, o halde vay bizim halimize!”

Resulullah (s.a.a) onun sözüne karşılık şöyle buyurdular:

“Nasıl korkmayayım, nasıl ağlamayayım, nasıl kendi akıbetimden korkmayayım, nasıl kendi makam ve mevkime güveneyim! Oysaki Allah Teala, Hz. Yunus’u bir an kendi haline bıraktı ve onun başına gelmemesi gereken şey geldi!” 147

4- Âmanın Yanında Hicabı Korumak!
Ümmi Seleme şöyle diyor:

Peygamber (s.a.a)’in huzurunda idik. Meymune isminde olan hanımlarından birisi de orada idi. Bu esnada âma (kör) olan İbn-i Ümmi Mektum Resulullah’ın huzuruna geldi. Resulullah (s.a.a) bana ve Meymune’ye: “İbn-i Ümmî Mektum’un karşısında hicabınızı (kendinizi) koruyun.” buyurdu.

“Ya Resulullah! O âma değil midir, hicaplı olmamızın ne anlamı vardır?” dedüğümüzde de şöyle buyurdular:

---

¹⁴⁷ Bihar’ul Envar C. 16 S. 217

“Siz de mi körsünüz? Siz onu görmüyor musunuz?” 148

5- Kötü Ahlaklılık Kabir Azabına Sebep Olur

İmam Sadık (a.s) şöyle buyuruyor:

“Sa’d bin Muaz’ın ölüm haberini Resulullah (s.a.a)’e verdiklerinde, Hazret kalkıp ahabıyla birlikte onun evine gittiler. Resulullah’ın emri ile Sa’d’a gusül verdiler. Gusül ve kefenleme işleminden sonra onu bir tabuta bırakıp defnetmek için kabristana götürdüler.

Cenazeyi teşyi ederken Hz. Resulullah (s.a.a) ayak yalın ve abasız hareket ediyordu, kabrin yakınına ulaşana dek bazen tabutun sağ bazen de sol tarafını tutuyordu. Hz. Resulullah (s.a.a)’in bizzat kendisi kabrin içine girip cenazeyi kabre bıraktı; taş, tuğla ve diğer şeylerin getirilmesini emretti. Daha sonra mübarek

---

¹⁴⁸ Bihar’ul Envar C. 104 S. 37

elleriyle cenazenin üzerini kapatıp onun üzerine toprak döktüler.

Bu esnada Sa'd'ın annesi kabrin kenarına gelerek şöyle dedi: "Ey Sa'd ! Cennet sana kutlu olsun."

Hz. Resulullah (s.a.a) bu sözü ondan duyar duymaz şöyle buyurdular: "Ey Sa'd'ın annesi !Sus! Allah'dan taraf bu kadar kesin ve yakın ile konuşma. Şimdi Sa'd kabir azabına duçar olmuştur ve bundan dolayı eziyet görür."

Daha sonra kabristandan geri döndüler. Hz. Peygamber'le birlikte olan halk şöyle dediler: "Ya Resulellah ! Sa'd için yaptığın işleri şimdiye kadar hiç kimse hakkında yapmamışsınız. Ayak yalın, abasız onun cenazesini teşyi ettiniz; tabutun bazen sağ bazen de sol tarafından tutuyordunuz !"

Hz. Resulullah (s.a.a) onların cevabında şöyle buyurdular:

“Melekler de abasız ve ayakkabısız idiler; ben de onlara uydum, elim Cebrail’in elinde olduğundan dolayı o tabutun neresinden tutuyorduysa ben de o tarafından tutuyordum.”

Halk bu sözleri duyunca şöyle dediler:

“Ya Resulellah ! Sa’dın cenazesine namaz kıldınız, mübarek ellerinizle onu kabre bıraktınız, kabri kendi elinizle düzelttiniz, yine de kabir Sa’d’ı sıktı mı diyorsunuz?”

Hz. Resulullah (s.a.a) cevaben: “Evet, kabir azabına duçar oldu. Çünkü o, evinde kötü ahlaklı idi, kabir azabı bundan dolayı idi” buyurdular. 149

6- Bereketli On Dirhem

Hz. Ali (a.s), Hz. Peygamber-i Ekrem (s.a.a) tarafından O’na bir gömlek almak için pazara gitmekle görevlendi. Hz. Ali

---

¹⁴⁹ Bihar’ul Envar C. 6 S. 220

t.me/caferilikcom

<https://t.me/caferilikcom>

www.caferilik.com

(a.s) da pazara gidip on iki dirheme bir gömlek alarak eve döndü.

Hiz. Resulullah (s.a.a)- “Bu gömleği kaça aldın?”

Hiz. Ali- “On iki dirheme.”

Hiz. Resulullah (s.a.a) - “Bu gömleği öyle sevmiyorum, bundan daha ucuzunu istiyorum. Acaba satıcı bunu geri almaya hazır olur mu?”

Hiz. Ali (a.s) şöyle diyor, bunun üzerine; gömleği alıp çarşıya döndüm, Hiz. Peygamber’in isteğini satıcıya ilettim, satıcı da kabul etti. Parayı alıp Hiz. Peygamber (s.a.a)’in yanına döndüm. Bir gömlek almak için Hiz. Resulullah (s.a.a) ile birlikte pazara doğru hareket ettik. Yolun yarısında Hiz. Resulullah (s.a.a)’ın gözü, ağlayan bir cariyeye ilişti. Hiz. Resulullah (s.a.a) onun yanına gidip; “Neden ağlıyorsun?” diye sordu. Cariye cevaben şöyle dedi. “Ev sahibi bana dört dirhem verdi, bir şeyler almak için beni

çarşıya gönderdi. Fakat ben parayı nasıl kaybettiğimi bilemiyorum, şimdi eve dönmekten korkuyorum.”

Hz. Resulullah (s.a.a) on iki dirhemden dört dirhemi cariyeye verdi ve; “İstediğin şeyleri al ve eve dön” diye buyurdular.

Hz. Resulullah (s.a.a) Allah’a şükredip pazara doğru hareket etti, pazardan dört dirheme bir gömlek alıp giydi. Eve döndüğünde, yol üzerinde bir çıplağı görünce, gömleğini çıkarıp ona verdi. Kendisi tekrar çarşıya geri döndü, yine dört dirheme bir gömlek alıp giydi ve eve doğru hareket etti. Yolun yarısında yine aynı cariyeyi üzüntülü ve şaşkın bir halde gördü. Bunun üzerine; “Neden evinize gitmedin?” diye sordu.

Cariye- “Ya Resulellah ! Gecikmişim, beni dövmelerinden korkuyorum.”

Resulullah- “Gel birlikte gidelim, evinizi bana göster ben suçundan geçmeleri için aracı olurum”.

Hz. Resulullah (s.a.a) o cariye ile birlikte yola koyuldu. Evlerine yetiştiklerinde cariye; “İşte bu bizim evdir” dedi.

Hz. Resulullah (s.a.a) kapının arkasından yüksek bir sesle; “Ey ev sahibi! Selam’un- aleykum” dedi. Bir cevap gelmedi. Tekrar ikinci kez selam verdi, yine bir cevap duyulmadı. Üçüncü kez bir daha selam verdiğinde, “Aleyke’s-selam ya Resulellah ve rahmetullahi ve berekatuh” diye cevap verdiler.

Hz. Resulullah (s.a.a)- “Neden ilk defa cevap vermediniz? Acaba benim sesimi duymadınız mı?”

Ev Sahibi- “İlk defasında duyduk, senin olduğunu bile anladık.”

Hz. Resulullah (s.a.a)- “ Öyleyse neden geç cevap verdiniz?”

Ev sahibi- “Senin sesini bir kaç defa duymak istedik.”

Hz. Resulullah (s.a.a)- “Sizin bu cariyeniz gecikmiştir, onu muahaza etmemeniz (cezalandırmamanız) için size rica etmekten ötürü buraya geldim.”

Ev sahibi- “Ya Resulullah! Sizin mübarek ayağınızın hürmetine bu cariye artık şimdiden azattır (hürdür).”

Daha sonra Hz. Resulullah (s.a.a) kendi kendisine şöyle dedi: “Allah’a şükür, ne de bereketli on iki dirhemdi! İki çıplağı örttü, bir köleyi ise azat etti.” 150

7- Ya Resulellah! Bana Tavsiye Et!

Hz. Ali (a.s) şöyle diyor:

Bir şahıs Resulullah (s.a.a)’in huzuruna gelerek Hazretin kendisine

---

¹⁵⁰ Bihar’ul Envar C. 16 S. 214

tavsiye etmesini istedi. Hz. Resulullah (s.a.a) ona şöyle tavsiye ettiler:

“Benim sana tavsiyem şudur ki; parçalansan, ateşe atılıp yakılsan bile, Allah’a şirk koşma.

Annene ve babana eziyet etme; eğer dünyadan göçmeni bile emretseler öyle yap.

İhtiyacından fazla kalan malını dini kardeşinin ihtiyarına bırak.

Müslüman kardeşinle karşılaştığında açık yüzlü ol.

Halka ihanet etme.

Gördüğün her Müslüman selam ver.

İnsanları İslam’a davet et.

Bil ki, her sorunu çözmenin (sıkıntısı olanın sıkıntısını gidermenin), Hz. Yakub’un oğullarından bir köleyi azat etmek kadar sevabı vardır.

Bil ki, şarap ve her sarhoş edici şey de haramdır.” 151

8- Yetimler İçin Ağlamak

Uhud savaşında İslam savaşçılarından çoğu şadadete erişti, Hz. Hamza da o savaşta şehit düştü, hatta Hz. Peygamber (s.a.a)’in şehit olduğu bile şâyi oldu.

Savaş sona erdikten sonra, Medine kadınları Uhud’a doğru hareket edip Peygamber (s.a.a)’in istikbaline koştular; herkes kendi şehitlerini bırakıp Hz. Peygamber’i sorup arıyorlardı.

Bu arada Cehş’in kızı Zeynep Hz. Peygamber (s.a.a) ile karşılaştı.

Hz. Peygamber- “Sabırlı ve tahammülü ol!”

Zeynep- “Ne için?”

Hz. Peygamber- “Kardeşin Abdullah’ın şadadetinden dolayı.”

---

¹⁵¹ Bihar’ul Envar C. 77 S. 136

Zeynep- “Şahadet onun için kutlu ve mübarek olsun!”

Hız. Peygamber- “Sabret!”

Zeynep- “Ne için?”

Hız. Peygamber- “Dayın Hamza’nın şahadetinden dolayı.”

Zeynep- “Bizim hepimiz Allah’tanız ve hepimiz O’na doğru döneceğiz, şahadet makamı ona mübarek olsun!”

Hız. Resulullah (s.a.a) biraz durduktan sonra Zeyneb’e dönerek şöyle buyurdu:

- “Sabırlı ol!”

Zeynep – “Şimdi ne için?”

Hız. Resulullah - “Eşin Mus’ab bin Umeyr’in şahadetinden dolayı.”

Zeynep, bu sözü duyunca yüksek bir sesle ağladı ve can yakıcı bir şekilde sızladı. Zeyneb’e; “Neden kocan için böyle ağlıyorsun?” diyenlere şöyle cevap verirdi: “Ağlamam kocam için değildir. Çünkü o Peygamber (s.a.a)’in yanında

şahadet makamına erişmiştir. Benim ağlamam onun yetimleri içindir. Zira eğer çocuklar babalarını benden sormuş olurlarsa, onlara ne cevap vereyim?” 152

9- Dostlarla Müdara

Ebu Hureyre şöyle diyor:

Hz. Resulullah (s.a.a) (bir gün) oturdukları halde birden dışları görülür bir şekilde güldüler. Gülmesinin sebebini sordüğümüzde şöyle buyurdular:

“Ümmetinden iki kişi gelip Allah Teala'nın huzurunda duracaklar; onlardan biri diyecek ki: Allah'ım ! benim hakkımı ondan al ! Allah Teala buyuracak ki: “Kardeşinin hakkını ver !” Borçlu adam arz edecek ki: “Allah'ım ! Benim iyi amellerimden bir şey kalmamıştır (ona verecek dünyevi bir malım da yoktur).” Hak sahibi de diyecek ki: “Ey Rabbim!

---

¹⁵² Bihar'ul Envar C. 20 S. 63

Öyleyse benim günahlarımdan yüklensin!”

Sonra Hz. Resulullah (s.a.a)’in mübarek gözlerinden yaşlar boşanarak şöyle buyurdular:

“O gün (kıyamet günü) öyle bir gündür ki insanlar, günahlarının başka bir kimseye yüklenmesine ihtiyaç duyarlar. Allah Teala hakkını isteyen kimseye şöyle buyurur: Gözlerini çevir, cennete doğru bir bak, ne görüyorsun? O zaman başını kaldırıp güzel nimetleri görünce hayretle; “Allah’ım ! Bunlar kimin içindir?” diyecektir.

Allah Teala- “O hakkın değerini bana veren kimse içindir.”

Hak sahibi – “O hakkın değerini kim sana ödeyebilir?”

Allah Teala - “Sen.”

Hak sahibi – “Ben nasıl ödeyebilirim?”

Allah Teala - “Ondan geçmenle (hakkını bağışlamanla).”

Hak sahibi – “Allah’ım ! Ondan geçtim.”

Daha sonra Allah Teala buyuracak ki: “Dini kardeşinin elini tut, birlikte cennete gidin !”

Bu esnada Resulullah (s.a.a) buyurdular ki: “Takvalı olun, birbirinizin arasını bulun!” 153

10- Çaba Veya Zengin Olmak Yolu

Bir adam bir şey istemek için Hz. Peygamber’in yanına gitti. Oraya ulaştığında Hz. Resulullah (s.a.a)’in şöyle buyurduğunu duydu:

“Kim bizden bir şey isterse veririz, kim de ihtiyaçsız olmaya çalışırsa, Allah onu ihtiyaçsız kılar.”

---

¹⁵³ Bihar’ul Envar C. 77 S. 182

Adamcağız Hz. Resulullah (s.a.a)'in bu sözünü duyunca, Hazretten bir şey istemeden huzurlarından ayrıldılar. İkinci kez yine Hz. Resulullah'ın yanına gelip bir şey istemeksizin evine geri döndü.

Üçüncü kez yine Hz. Resulullah'tan aynı sözü duyunca, bir şey istemeksizin evine geri döndü. Sonra komşusundan bir balta emanet alıp çöle çıktı, bir miktar odun toplayıp pazara götürerek bir buçuk kilo arpaya odunları sattı. Elde ettiği arpayı ekmek yaparak ailesiyle birlikte yediler. Adam yılmadan bu işine devam etti, ilk önce bir balta satın aldı, daha sonra elde ettiği kazançtan iki genç deve ve bir köle aldı, böylece durumu düzeliş zenginleşti. Daha sonra Hz. Resulullah'ın yanına giderek macerayı Hazrete anlattı. Hz. Resulullah (s.a.a) onun sözünü dinledikten sonra şöyle buyurdular:

“Demedim mi kim bizden bir şey isterse ona veririz, ihtiyaçsız olmaya alışrsa, Allah onu ihtiyaçsız kılar?!” 154

---

¹⁵⁴ Bihar’ul Envar C. 22 S. 128